

Başvekilin Londrada ikinci günü:

Paris mülakatı Hatay işindeki son düğümleri çözmüş!

Suriye Başvekili: Hatay aslı muahedesi Cenevrede bite bitmez hudutların müdafaası için üç tarafı anlaşma yapılacağını söylüyor

Hatay Başvekili ve Hariciye Nazırı yakında Ankara'ya gelecek ve Cenevreye gidecekler

Kapitülasyonsuz Mısır

Mısır ile kapitülasyondan istifa etmekte bulunan on kadar devlet arasında geçen aydanberi Montreux'de devam eden müzakereler nihayetlenmiş ve kapitülasyon sisteminin ilgası hakkındaki mukavele imzalanmıştır. Malumdur ki geçen Ağustos'ta İngiltere ile Mısır arasındaki mukavele imzalandıktan ve bilhassa Montreux konferansına daveti alıkadar devletler kabul ettikten sonra kapitülasyonların ilgası prensip itibarıyla kararlaştırılmış demektir. Diğer taraftan Mısır hükümeti de kapitülasyonlar bütünü kaldırılınca kadar bir intikal devresinin geçmesine itiraz etmeyeceğini bildirmişti. Binaenaleyh prensipler üzerinde mutabakat husule geldikten sonradır ki Montreux konferansı toplanmıştır. Konferans toplanır toplanmaz şu meselelerle karşılaşmıştır:

- 1 — İntikal devresinin müddeti.
 - 2 — Muhtelit mahkemelerin salâhiyetleri ve teşkilâtı.
 - 3 — Kapitülasyon hakkından istifade eden devletlerin tebeaları gibi, sömürgelerinde ve mandaları altında bulunan halkın da istifade edip etmeyecekleri meselesi.
- Bu üç nokta üzerindeki itilâf şöyle hülasa edilebilir:
- 1 — Mısır hükümeti intikal devrini on iki sene olmak üzere tayin etmiştir. Fransızlar on sekiz sene istedikler. Fakat nihayet Mısır hükümetinin noktai nazarı kabul edilmiştir. Binaenaleyh intikal devri 1948 senesinde nihayet buluyor:

2 — On iki sene devam edecek olan muhtelit mahkemelerin teşkil salâhiyetleri olmayacak. Ve yalnız Mısır kanunlarını tatbik edeceklerdir. Bunlar iki sınıftır: İlk mahkemeler; istinaf mahkemesi. İlk mahkemelerin, kırkı yabancı ve yirmi biri mısırlı olmak üzere altmış bir azası olacaktır. İstinaf mahkemesinin ise on biri yabancı ve yedisi mısırlı olmak üzere on sekiz azası olacaktır.

Ahmet Şükrü Esmer
(Devamı 2'inci sayfamızda)

Paris Görüşmeleri

Başvekilimizin yaptığı temaslarda tam bir mutabakat görüldüğü hakkında bir tebliğ neşredildi.

Paris 10 (A. A.) — Başvekilimizin Paris'te Fransız nazırları ile görüşmeleri sonunda aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:

B. İnönü, Suad Davaz ve Numan Menemencioğlu 8 Mayıs tarihinde B. Blum ve Delbos ile görüşmelerde bulunmuşlardır. Türk ve Fransız Nazırları, Avrupa'daki bugünkü vaziyetin iki memleket önüne vazettikleri meseleler üzerinde görüş birliklerini müshade etmişler ve Milletler Cemiyetinin zihniyetine ve usullerine aynı surette bağlı olan hükümetlerinin, tüzim ile mütehalhi bütün hükümetlerin bir iş birliği halinde, yetin takvinesine ve sulhun teşkilatlandırılmasına çalışmak hakkındaki mutabakatlarını teyit etmişlerdir.

Başvekilimiz İsmet İnönü Londra'ya giderken Sofya istasyonunda Bulgar Krallık Majeste Boris ile karşılaştıkları esnada alınmış bir resim

Paris 10 (A. A.) Anadolu ajanının hususi muhabiri bildiriyor. Başvekil İsmet İnönü dün sabah Londra'ya hareket etti. İstasyonda başvekil Blum tarafından uğurlandı. Gazeteler İnönü ile Fransız devlet adamları arasında yapılan konuşmaların büyük bir samimiyet havası içinde cereyan ettiğini tebarüz ettiriyorlar. Umumi meselelerde bilhassa cemiyeti akvam ve müstefek emniyet meselelerinde görülen fikir mutabakatından sevinçle bahsediyorlar.

Matin, Petit Parisien, Oeuvre, Journal ve Jur gazeteleri İsmet İnönü'nün yüksek şahsiyetini, Atatürk'ün en yakın arkadaşı olarak memleketine ifa ettiği hizmetleri kaydediyor ve görüşmelerin suitefehşümleri dağıtmaya, ihtilâfların yakında tamamen halline ümit verdiğini memnuniyetle bildiriyorlar. Petit Parisien Sanaçının idari teşkilatında itilâf olduğunu, müşkülâtın Suriye hududunun garantisinde henüz devam eylediğini, matrin ise katli itilâfın önümüzdeki Cenevre konseyi içtimasında olacağını yazıyorlar.

Oeure, Milano mülakatındanberi aradaki sui tevehhümün yalnız Sanaça inhisar eydiği fikrindedir.

Bu gazete diyor ki: "Mühim olan cihet Sanaç gibi harici politika zihniyetinde kâfi derecede mutabakat olup olmayacağını bilmektedir ki, bu vesile ile icabında geniş bir sahaya teşmil edilebilecek bir karşılıklı yardım esası atılabilir."

Ernuvel diyor ki: "Görüşmeler tasfiyesi bitmekte olan sancak ihtilâfından doğan fena havayı da-

Inhisarlarda ıslahat

Ucuzlayan maddelerin satışı yüzde elli arttı

Tekirdağ şarap, Paşabahçe ispirto fabrikaları ile Tuzla-larda yeni tesisat yapılıyor

Inhisarlar İdaresi Paşabahçe ispirto fabrikasında Tekirdağ'daki şarap fabrikasında yeni tesisat yapmağa karar vermiştir. Bu ıslahattan sonra fabrikalardan daha çok randıman alınacak ve istihsalât mikdarları fazlalaşacaktır. Bilhassa Tekirdağ şarap fabrikası bugünkü hemen iki misli istihsalât yapabilecek derecede

Suriye Başvekili

Türkiye, Fransa ve Suriye arasında muahede yapılacağını söylüyor

Beyrut, 10 (A. A.) — Suriye Başvekili Cemil Mardam burada beyanatta bulunarak, Hatayda Türk ve Suriyeliler tarafından şevketlerde bulunulduğuna ve hudutlarda tecavüzler olduğuna dair çıkan haberlerin çok mübalâğalı olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

Bazı münferit vakalar mevzu bahisdir. Bunun haricinde Hatayda her taraf sakinidir. Hataya ait aslı muahede Cenevrede yapılır yapılmaz hudutların müdafaası hakkında Türkiye, Fransa ve Suriye arasında bir üçler muahedesi de aktolunacaktır. Hatay muahedesinin bu ayın sonunda yapıp bitmesi muhtemeldir.

Suriyede bir Dürzi meselesi mevcut değildir. Dürzi topraklarındaki müşkülât hep telifi dercededir ve mintakavidir.

Fransız - Suriye muahedesi 1. Kânunusaniidenberi meriyete girmiş olduğundan, Suriye yakında komşu Arap devletleri nezdine ve Paris, Londra ve Berlin gibi Avrupa merkezlerine birer siyasi mümessil tayin edecektir.

Iraktaki İhtilâl Teşebbüsü

Üç mebus tevkiif edildi
Londra, 10 (A. A.) — Röyter ajansının bildirdiğine göre, Irak parlamentosu azasından üç kişi ihtilâl hareketi teşebbüsünde bulun-duklarından dolayı Devanış vilâyetinde tevkiif edilmişlerdir. Bunlar halka silâh dağıtmışlardır. Mezkûr vilâyete asker kuvvetleri gönderilmiştir.

Hariciye vekilimiz

Bugün Şehrimize geliyor
Ankara 10 (A. A.) — Hariciye vekili doktor Tefvik Rüşti Aras bu akşam İstanbul'a hareket etmiştir. Reisicumhur Atatürk hariciye vekilimizi otomobillerle istasyona götürmek suretile uğurlamışlardır. İstasyonda doktor Tefvik Rüşti Aras uğurlayanlar arasında başta Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil vekili ve sihat ve ictimai muavenet vekili Doktor Refik Saydan, Dahiliye, Maarif, Maliye, ve Gümrük ve İrsarlar Vekilleri ile Mebuslar, Fransız büyük elçisi B. Ponsot, Balkan ve küçük antant elçileri ile diğer kor diplomatik, hariciye vekâleti yüksek memurları vesalir bir çok zevat bulundmakta idi.

Hariciye Vekilimiz İstanbul'da üç gün kaldıktan sonra Bükreş tarihiyle Cenevre'ye giderek Cemiyeti Akvam konseyinin içtimasına iştirak edecektir.

Kamutayda

İç işleri bakanımız, Mamaktaki kazâ hakkında talimat verdi. İnce zayıyatımız iki ainedir.

Ankara 10 (A. A.) — Kamutay bugün Fikret Sılay'ın başkanlığında toplanmıştır.

Celsenin açılışı müteakip iç işleri bakanı ve parti genel sekreteri Şükrü Kaya söz alarak bir kaç gün önce Mamak civarındaki mermi imalâthanesinde vuku bulan kazâ hakkında şu izahatı vermiştir.

Arkadaşlar, bu ayın beşinci günü Mamak civarındaki bir yangın hakkında, sayın arkadaşlardan birinin sualine cevap olarak, bazı malûmat arz etmişim ve buna dair alacağımız mütemmin malûmatı (Devamı ikinci sayfamızda)

Yakalanan Katiller

Mülakatlar uydurmadır kapıdan değil pencereden kaçmışlardır

Tahkikat bugün bitiyor
Şehrimize getirilen firariler dün gece yarısına kadar Müddei-umumi Muavinlerinden Feridun ve Tefvikhanne Müdürü tarafından sorguya çekilmişlerdir. Bu sabah erkenden de Muavin Sabri Tefvikhaneye giderek isticvaplariyle meşgul olmuştur.

Tahkikatın derinleştirilmesine (Devamı ikinci sayfamızda)

Nişan yüzükleri Hazırlanıyor

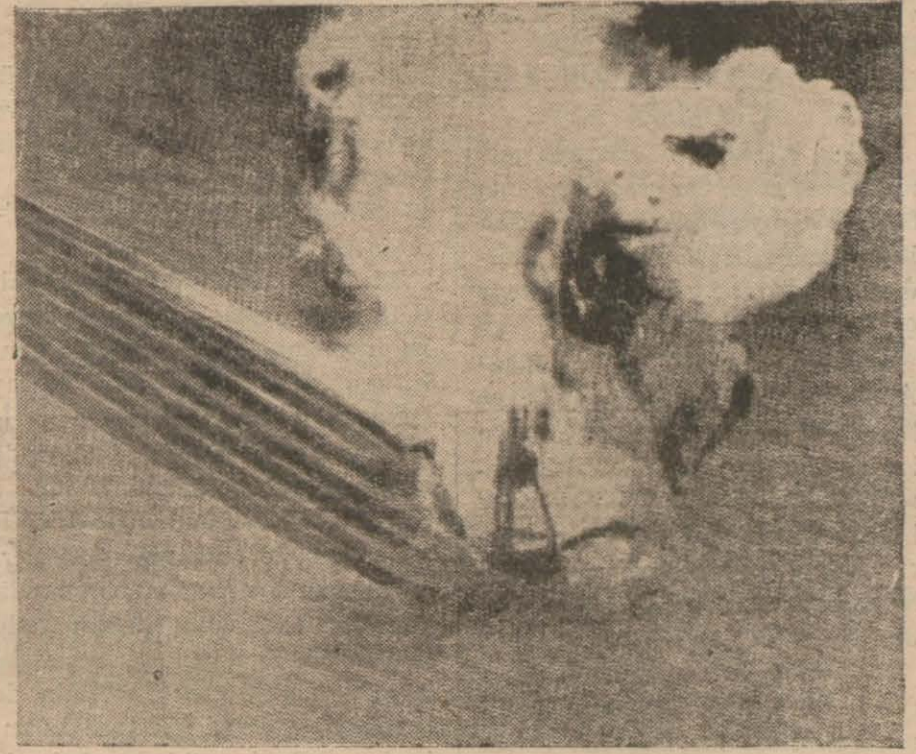
Vindsor Dükünün Fransada Kande şatosunda Misters Simpsonla buluştuğu yazılmıştı. Dükün hazırlıkları şimdi başlamış bulunuyor. Müstakbel Düğes Dö Vindsorun gelinlik elbiseleri ısmarlanmıştır.

Şimdi de nişan yüzükleri ısmarlanmaktadır. Her ikisi de kıymetli ve bol mücevherlerden bıkışmış oldukları için son derece sade ve modern yüzükler yaptırılacaktır.

Hindenburg faciasının sebebi anlaşılıyor

Döviz yokluğu yüzünden balona Hellum yerine müvellidülma doldurulmuş bulunması bu büyük felâkete sebep olmuştur

Graf Zepplin kumandanı müvellidülma dolu balonla Okyanusu geçemeyeceğini bildirdi

Hindenburg balonu yanarken ("Tele foto") usuligle Amerikadan Londra ve Paris'e verilen resim)

Berlin 9 (A. A.) — "Graff Zepelin,"in kumandanı yüzbaşı Sehiller, salı günü Rio da Janeiroya gitmesi mukarrer olan bu balonun Hellumla şişirilmediği Atlas Okyanusunu geçemeyeceğini beyan etmiştir.

Bu karar, bütün zevahire nazaran müvellidülma istihali neticesinde Hindenburg balonunun uğramış olduğu felâket üzerine itti-

Hükümet memurları, kabili sevk balonların Atlas Okyanusu tarikiyle yapmakta oldukları umumi seferler hakkında henüz nihai bir karar vermiş değildiler.

Washington:

Amerikan hükümeti, Almanyanın hava ateşesi general Von Bittiche'ri Hindenburg balonu felâketi hakkında yapılacak tahkikatta müşahit olarak görevine davet etmiştir.

İtalyadan sonra

İngiliz gazeteleri Almanyaya da sokulmayacak mı

Almanlar, işler böyle giderse şimdikinden bütün başka tedbirler alacaklarını söylüyorlar

Berlin 10 (A. A.) — Berliner Zeytung ve Morgenpost, İtalyanın İtalyan gazetecilerinin Londradan geri çağırılmaları kararını tavsip etmektedir. Hatta bu iki gazete, dün akşam propaganda nazirinin tedbirlere mümasil tedbirlerin Almanyaya da dün akşam ittihaaz edileceği haberlerin tekip etmesine rağmen Almanyanın bu tedbirlere başvuracağı mütealesinde bulun-

maktadır. Berliner Zeitung, İtalya ile Almanyanın fevkalâde bir sabır göstermiş olduklarını fakat bu sabırlarının tükenmiş bulunduğunu yazmaktadır. Bu gazete diyor ki:

"Biz, İngiliz gazetelerinin «Sulh bozar» tahrikatı karşısında zaruri müdafaa tedbirleri almadan seyirci kalamayız. Morgenpost, diyor ki:

"Eğer işler bu yolda devam edecek olursa Almanya, şimdiye kadar ittihaaz etmiş olduğu müdafaa tedbirlerinden bütününe başka tedbirlere müracaat edecektir. İta-

lyanın hattı hareketi, sabrın da bir haddi olduğunu göstermektedir.

Franko, İngiltereye teessüf ediyor

Espananın batmasına İngilizler sebep olmuş!

Bask cephesinde hükümetçiler büyük bir taarruza kalktılar

Franko, Bilbao halkını teslim olmağa davet etti. Tahliye devam ediyor

Salamanca 10 (A. A.) — Burgos hükümeti İngiltere hükümetine bir nota göndererek Bilbao ablokasına İngiliz gemileri tarafından yapılan taarruzu protesto etmiş, İngiliz harp gemilerinin İspanya kara sularındaki hareketinin İspanya zihlisinin mahvolmasına sebep olduğunu iddia ederek İngiltere hükümetinin hâlâ "Kızılar," ile siyasi münasebetler idame ettirgene teessüf etmiştir.

Notada Bilbao ile Santandar arasında beynelmîl Kızıl haçın mukabası altında bitaraf bir mintaka tesisi hakkındaki teklif iktidar edilmektedir.

Hükümetçiler Bilbao cephesinde taarruz ediyorlar

Bilbao 10 (A. A.) — Dünkü gün

Bask cephesindeki hükümet kitaları için talii bir gündü. Bu kitalar Sollube mintakasinda şiddetli ve muvaffakiyetli bir mukabil taarruza geçmişler ve âsilerin ilerlemesine mani olarak onlara büyük zayıat vermişlerdir.

Rigitio mintakasinda milisler, kuvvetli harp malzemesinin himayesinde olarak şiddetli bir taarruza geçen âsilere anudane mukavemet etmekte dirler. Dinamitçiler âsi tanklarının ilerlemesine mani olmaktadır. Bir hafta içinde fazla telefât olmuştur.

Madrid 10 — Toledo (Lütfen sayfa nız)

Başvekilin Londra'da ikinci günü:

gıtıma yarayacaktır. Atatürk'ün yanında, yurdunu kurtaran Büyük Şef, Paris'de Türk-Fransız ananevi dostluğunun devamını görmek için arzumuzu inanabilmizdir.

BAŞVEKİLİN MÜLAKATLARI
Londra, 10 (Hususi) — Tac giyme merasiminde buraya gelmiş olan Türkiye Başvekilisi İsmet İnönü elçilik binasında ikamet etmektedir. Gazeteler İsmet İnönü'nün bu ziyaretiinden istifade ederek Başvekil ile, bilhassa Hariciye Nazırı Edenle mülakatlarında çok ehemmiyetli meselelerin görüşüleceğini yazmakta, Türkiye ile İngiltere arasında mevcut dostluğun samimiyet ve kuvvetine işaret etmektedir.

İsmet İnönü'nün buradaki ikamet dört gün sürecek ve Başvekil yine Paris yoluna avdet edecektir.

SURİYE BAŞVEKİLİ CENEVREYE ÇAĞIRILDI

Halep, 9 (Hususi) — Buraya gelen malûmata göre, Cenevrede bulunan Sancak Maliye Müdürü Hasan Cebbare Suriye Başvekilisi Cemil Mürdüm'ü telgrafla acele Cenevreye çağırılmıştır.

Irak Hariciye Nazırı Naci Elâsîl Ankaradan dönüşünde Suriye Cumhurbaşkanı Hâşim Atası tarafından kabul edilmiş ve Ankaradaki temaslara ve yaptığı müzakerelere hakkında malûmat vermiştir. Bundan başka Suriye Başvekilisi Cemil Mürdüm ve Hariciye Nazırı Saidullah Cabiri ile görüşmüştür.

«Savtül'ahr» gazetesinin yazdığına göre, Irak Hariciye Nazırının işareti üzerine, Başvezir ve Hariciye veziri Mayıs içinde Parise gidecekler ve yolda Ankaraya da uğrayarak Türk devlet ricalile görüşeceklerdir.

Bir rivayete göre de, Suriye hükûmeti Türkiye Hariciye Vekili Teyfik Rüşti Arası Bağdada giderken Şama davet etmiştir.

cephesinde hükûmet kuvvetleri, Argos-Toledo yolunda taarruzlarına devam ederek asilerin pek mühim olan tahkimatlarına rağmen dört kilometre ilerlemişlerdir. Bu ileri hareketinde yardımcı görülen İtalyanlar, Toledo silah fabrikasını bombardıman ederek kısmen tahrip etmişlerdir.

Madrid, 10 (A.A.) — Reguetes radyo istasyonu dün akşam aşağıdaki haberi vermiştir:

«İhtilâlciler Madridde bir ecnebi konsoloshanesine hücum ederek zaptetmişlerdir. 58 kişinin iltica etmiş olduğu bu konsoloshanenin ismini şimdilik bildirmek istemiyoruz.»

Salamanka, 10 (A.A.) — General Franco Bask ahalisine hitaben yeni bir beyanname neşretmiştir. Tayyareler bu beyannamayı dün hükûmetçilerin işgali altında bulunan bütün arazi kısımlarına atmışlardır.

Beyanname ezcümle şöyle denilmektedir:

«Bilbao'nun kaplarına geldik. Harp talii aleyhinize döndü. Yeni felâketlerin önünü almak zamanı henüz geçmemiştir. Biscaye eyaletinin zaptından evvel silahlarınızı bırakınız. Böyle yaparsanız hakınızda «galipler kanunu» tatbik edilecektir.

ORMANLAR DA YANIYOR

Vitoria, 10 (A.A.) — Havas Ajansının muhabiri bildiriyor:

Bilbao'nun son mukavemet hattı olan Elgallo'yu bombardıman etmeye başlayan 20 Franco tayyaresi dün akşama kadar hareket üsleri cephe arasında gidip gelmişlerdir.

Bu tayyareler hiç durmadan şehrin etrafındaki istihkamların üzerine bomba yağdırmışlardır. Tarasut ve avcı tayyareleri düşman tarafında ric'at hareketleri yaparak bir kaç yürüyüş kolunu mitralyöz ateşi altına almışlardır.

KADINVE ÇOCUKLARIN TAHLİYESİ

Bilbao 10 (A.A.) — Bilbaodaki kadın ve çocukların tahliyesi devam etmektedir. Mülteciler İngiliz ve Fransız vapurları ile hareket etmektedirler. Bu vapurlar iki devletin kruvazörleri tarafından himaye edilmektedir.

Gijón 10 (A.A.) — Hükûmet mîlisleri Belmonte mîntakasında mühim bir mevzi alan Rivielles'i işgal etmişlerdir. Asilerin mukabil taarruzu geri püskürtülmüştür.

Suriye Başvekilinin Hatay işinde Cenevredeki eksperler komitesine gönderdiği nota, Suriye henüz resmi bir hükûmet olarak tanınmadığından kabul edilmemiştir.

PARİS GÖRÜŞMELERİ VE FRANZIZ GAZETELERİ

Paris, 9 (Hususi) — Bura gazeteleri, Başvekil İsmet İnönü'nün Paris'te yaptığı mülakatlar hakkında neşriyata devam ediyorlar. «Pöti Pariziyen» İsmet İnönü'nün faaliyet dolu hayatının bir hulâsasını yaptıktan sonra, bu ziyareti Türkiye-Fransız dostluğunun kuvvetlenmesine yardım etmiş olduğunu söylemektedir.

Övr gazetesi, Paris görüşmelerinde Hatay meselesinde mutabakat hasıl olduğunu anlatarak, bir Fransız - Türk karşılıklı müzakeret paktı hususunda bazı dilekler serdetmektedir.

Ami du Pöple gazetesi, Paris mülakatında Balkanlar ve Akdeniz vaziyetinin de gözden geçirildiğini yazmaktadır.

İŞ BANKASI HATAYDA ŞUBELER AÇIYOR

Türkiye İş Bankası Hatayın muhtelif şehirlerinde şubeler açmaya karar vermiştir. Bu maksatla banka müfettişlerinden Sait Koray Hatayda tetkikat yapmaktadır. İş Bankasının bu teşebbüsü Hatayda büyük bir sevinç uyandırmıştır.

CENEVREDEKİ MÜZAKERELER

Cenevre, 10 (Hususi) — Eksperler Komitesi mesaisine devam ediyor. Suriye ile İskenderun hududu ve Hatayda Arapçanın da resmi dil olarak kabulü meselelerinin de halledilmiye doğru yüz tuttuğu anlaşıyor. Bu her iki meselede de Türk taleplerinin esas tutulmasına karar verilerek uzlaşma. Komite'nin bundan sonraki müzakereleri artık kolaylaşmış gibidir.

Tac giyme merasimi

Londra, 10 (A.A.) — Ahvali adiyede pazar günleri ıssız olan merkez mahalleleri dün meraklıların tehacümüyle âdetâ igne atılsa yere düşmeyecek bir hale gelmiş idi. Durmayıp yağın yağmur, halkın zevkini kaçırmıyordu.

Uzak şehirlerden gelmiş bulunan otobüsler, tac giyme merasimine ait tezyinatı görmiye koşmuş olan Jonslerin Smiths'lerin ailelerini boşaltıyor ve bunlar asıl tac giyme merasiminin icra edileceği büyük günde işgal edemeyecekleri tribünlerde yer alıyorlardı.

İki misline ve hattâ üç misline çıkarılmış olan zabita kuvvetleri, göselerde taşan halkın hareketini kontrol etmeğe bir türlü muvaffak olamıyordu. Fazla olarak, yağmakta olan yağmur, taksilerin ve arabaların tehacümünü arttırmıştır. O derecede ki kondöktörler, kısa fasilalarla tevakkuf etmek mecburiyetinde kalıyorlardı.

Alacalı elbiseler giymiş olan meraklı kafilisine öğleden sonra otobüs şöförleri de iltihak etmiştir. Bunların çoğu şöförler için daha az çalışma saati, halk için daha ziyade emniyet yazılarını taşıyan bayrakları hâmil bulunuyordu. Bunlar muntazam surette bir geçit yaparak Trafalgar Square'e gitmişlerdir. Orada bir çok hatırlar, nümayişçileri davalarını sonuna kadar takip etmeğe teşvik etmişlerdir.

Alayın başında giden bir arabada bir tabut vardı. Bir amele gömleği ile örtülü ve üzerinde bir kasket bulunan bu tabutun üzerinde «iş uğrunda 46 yaşında ölmüş» ibaresi yazılı idi.

HİTLERİN MÜMESSİLİ

Londra, 10 (A.A.) — Tac giyme merasiminde B. Hitleri temsil edecek olan Harbiye Nazırı Mareşal Blomberg'ün dün akşam buraya gelmesi ve istasyonda Kral ailesi adına Prens Arthur Of Connaught tarafından karşılanmıştır.

FRANZIZ HEYETİ

Londra, 10 (A.A.) — Kralın tac giyme merasimine iltihak edecek Fransız askeri heyetine riyaset etmekte olan General Gamelin, buraya gelmiştir.

Romanyanın millî bayramı

Dün Romanyanın Millî bayramı idi. Bu münasebetle dün sabah şehrimiz Romen başkonsolosluğunda bir kabul resmi yapılmış ve başkonsolos Gretsü Romen kolonisinin tebriklerini kabul etmiştir.

SON HABERLER

ANKARA - MEMLEKET ve.. BÜTÜN DÜNYA'DAN..

Sine kapılarına nöbetçi dikiliyor

Amerikada film gösterilmesine mâni olacak bu nöbetçilerin miktarı bir milyon kişi!

Hollywood 10 (A. A.) — Altı bin studio amele, grev yapmakta devam etmektedir.

Hollywood grevçileri tesanüdlerini ilân etmek için Amerikan her tarafında bütün büyük şehirlerde sinemaların kapılarına nöbetçiler koyarak film gösterilmesine mâni olmağa çalışacak kadın ve erkeklerin miktarı bir milyon tahmin edilmektedir.

Otobüs grevi

Halledilemedi

Londra, 10 (A.A.) — Tac giyme merasimine iki gün kaldığı halde otobüs grevini halletmek için henüz bir çare bulunamamıştır.

Grevçilerin murahhasları bu akşam toplanacaklardır. Yapılan teklifleri kabul ettikleri takdirde salı günü işe başlanacaktır.

Bir kolacı Kadın

Dün gece belediye karşısındaki apartmana çir karken öldü

Dün akşam belediye karşısındaki Seniye apartmanında bir kadın ölü olarak bulunmuştur. Hâdise şöyle olmuştur: Çenberlitaş karşısında kolacı elli yaşlarında Ester isimdeki kadın Seniye apartmanının üst katında oturan doktor Bay Hamlinin kola işlerini götürmek üzere dün gece saat onda bu apartmana gelmiş, fakat birinci kata çıkınca fenalık hissederek düşmüştür.

Gürültüyü ikinci katta oturan doktor Bay Nurettin duymuş, ve kadına hemen bir sırığa yapmışsa da kriz önlenememiş, kadın ölmüştür. Kadının kalp sektesinden öldüğü anlaşılmış ve polis tahkikata başlamıştır.

Parlâmentolar birliğine giden heyetimiz

Bu gün 17 üyeli heyetimiz toplanacak olan beynelmîl parlâmentolar birliğinin ticaret konferansına hükûmetimiz namına iltihak edecek olan murahhas heyetimizin reisi Seyhan Saylavı, General Naci dünkü trenle gelmiştir.

Ankaradan şehrimize diğer dört sayılab murahhasımız da yarın Ankaradan gelmesi beklenmektedir. Heyet bugün veya yarın şehrimizden Parise hareket edecektir. Konferans Fransız Reiscumhuru Lebrun tarafından bizzat açılacaktır.

İktisad baş müşaviri iktisadi meseleleri gözden geçirecek

Şehrimizde bulunan İktisad vekâleti baş müşaviri Fonder Por-ten bugünlerde Samsun ve İzmir limanlarına birer tetkik seyahati yapacaktır.

Baş müşavir her iki liman işlerini ve diğer iktisadi meseleleri gözden geçirecektir. Samsun limanında bilhassa tahmil tahliye işleri üzerinde meşgul olacaktır. İzmir limanında da ihracat mallarımızın nakil usulleri üzerinde tetkiklerde bulunacak ve limanda yapılacak yeni tesisat işleri üzerinde çalışacaktır.

Kurslara devam edenlerin vaziyeti

Gazi Terbiye Enstitüsünde açılan ve orta mektep muallimi yetiştirecek olan kurslara devam eden ilk mektep muallimlerinin kursların devamınca mezun sayımları ve burada geçirecekleri müddetin kıdemlerine hâlel getirmemesi kararlaştırılmıştır.

Parlamentolarbirliği

17 mayısta Pariste toplanacak olan Parlâmentolar Birliği Ticaret Konferansına iltihak edecek heyetimiz bugün Ankaradan hareket edecektir.

Heyet Parlâmentolar Birliği Türk Grubu reisi General Nacinin reisliğinde, Giresun Saylavı General Ali, Bayazıt Saylavı Halit Bayrak, Niğde Saylavı Rasim Ferit ve Isparta Saylavı Kerimden mürekkep-tir.

Binicilerimiz

Yüzbaşı Cevat Pariste beşinci oldu

Türk binicilerinin de iltihak ettiği atlı müsabakalara ayın altısındanberi Pariste devam edilmektedir. Müsabakalara dünyanın biricilik hususunda en ileri gitmiş milletlerin en ileri binicilerinin iltihak etmesi hasebile müsabakalar çok heyecanlı geçmektedir.

6 ve 7 mayısta yapılan ilk müsabakalar, ekimizde dahil olanlardan Saim Polatkanın ufak bir amelihatı geçirmesi ve atlarından birisinin rahatsız olması yüzünden hiçte iyi bir netice alınmamıştır. Fakat 8 mayıs müsabakaları nisbeten iyi geçmiş Cevat Kula, 60 hayvan arasında derece alan 18 kişiden on birinci olmuştur.

Aynı gün öğleden sonra yapılan dördüncü müsabaka Türk ekibi için daha şanslı geçmiş, Cevat Kula yirmi kişi arasından beşincilik gibi nisbeten mühim bir derece almıştı muvaffak olmuştur.

İnhisarlarda İslahat

(Birinci sahifeden devam)

kalarında da yeni iltihâat yapılmışa kararlaşmıştır. Bunun için yenden 300 tane harman makinesi ismarlanmıştır.

İdare yalnız bu kısımlarda değil inhisarlar alt bütün noktalarda geniş surette çalışmaya başlamıştır. Bunun için dahilden başka hariçte mühim miktarda ihracat yapılan tuzlarımız için de yeni tedbirler alınmaktadır.

Bunun için Karadeniz, Akdeniz, Adalardanizi, ve Marmara sahilleri şehrimizdeki tuz depoları asri şekilde tadil edilecekler ve genişletileceklerdir, bundan başka idar bütün tuzlarda maddenin yağmurlardan muhafazası için büyük ve kapalı tuz depoları yapılacaktır. Böylelikle kış zamanlarında mahvolan tuzların muhafazası kabil olacaktır. İdare tuzlardaki yeni tesisat yapılmış ve istihşafatın fazlaştınlarak maliyet fiatlarının azaltılması için hazırlanan projeyi vekâlete göndermiştir.

Yakalanan Katiller

(Birinci sahifeden devam)

lüzum görülmesi ve hâdise ile daha bazı kimselerin alâkadar olmasından şüphe edilmmiştir. Bugün bir sabah gazetesinde, firarilerin kaçtığıları hakkında verileri haber Müddeiummiliğe teklip edilmiştir. Diğer bir sabah gazetesinde de güya vapurda pencereden firarilerle konuşulduğu yolunda yazılan yazılarında tamamen uydurma olduğu tahakkuk etmiştir.

Müddeiummî Hikmet Onat bu gün saat yarımında kendisiyle görüşen bir muharririmize son vaziyet hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

«Firarilerin kapıdan kaçtıkları yolundaki neşriyat tamamen yalandır. Dün gece başlayan tahkikat devam etmektedir. Katiller dün akşamki isticavlarında da pence-reden kaçtıkları iltiraf ettiler..»

Evrak tekemmül ettikten, sonra firar suçundan dolayı bu günlerde mahkemeye verileceklerdir.

Eski şehzade

Şamdan bildirildiğine göre, Sultan Hamidin oğlu ve sakit halife Mecitten sonra eski Osmanlı hanedanının ekber evlâdı olan Selim, Çanayda ölmüştür. Eski şehzade Vahidettin'in yanına görmülmüştür.

Fransanın Bize ayırdığı Kontenjan

Fransız hükûmeti tarafından 937 nisan, mayıs ve haziran ayları için Türkiyeye ayrılacak kontenjanlar dün Türk Ofisi şehrimiz şubesine bildirilmiştir:

Bu aylarda memleketimizden Fransaya; bira imaline mahsus arpa 75 kental, mısır danesi 25000 kental, kabuklu ceviz 120 kental, ceviz içi 250 kental, kabuklu yu-murta 225 kental, yumurta akı 209 kental, şekerli yumurta sarısı 250 kental, şekerli yumurta sarısı 40 kental ihraç edilebilecektir.

Bu yılın ikinci üçüncü ayları için tesbit olunacak kontenjanlar da şunlardır:

550 kental fasulye, 10,000 kental bakla ve envai.

Bu kontenjanlara ait lisanslar 90 gün muteberdir.

Kamutayda

(Birinci sahifeden devam)

meclise arzedeceğimizi de söylemişim. Mesul makamlardan ve heyetlerden aldığımız malûmata göre ayın beşinci günü saat 7 de Mamak civarındaki mermi imalâthanesinin boyahane kısmında ateş çıkmış ve müteakiben patlamalar olmuştur. Yangını ilk gören, boyahane usta başısı Satılmış oğlu Bilâdır. Bilâ'nın anlatığına göre, iş başı saat yedi buçukta bağlar. Saat yedibuçuktan evvel kendisi iki arkadaşı ile boyahaneye gelmiş ve iki arkadaşını orada bırakarak kendisi diğer arkadaşlarına «diger sekiz arkadaşına iltihak etmek üzere dışarı çıkmış ve o sırada yangın çıkmıştır.

Boyahana içerisinde Ediko köyünden Ahmet'le Ankaranın Kibrisi köyünden Mehmet bulunuyorlarmış. Yangın çıkınca oranın müdürü yüzbaşı Nail geliyor, kendisinden ne oldu diye soruyor. O sırada patlamalar oluyor. Bu patlamalar yandaki memurların ve amentin oturduğu daireye de sırayet ediyor ve depolardan biride keza-lik yanyor. İhtilâkın şiddeti Ankaradan duyulmuştur. Bu ifliâkın Ankaradan duyulması halk arasında büyük zayıta hamledilmiştir.

Bilhassa insan zıyatı üzerinde, işittığımız rivayet ve şayialara göre, insan zıyatı azamî üç yüz asgarî olarak ta yüz elli olarak söylenmiştir. Böyle olmamakla beraber insan zıyatımız boyahane-çalışan iki ameledir. Bunlara da acı-mamak elden gelmez. Yaralı olanlar da yüzbaşı Nail ile itfaiye ne-ferlerimizden biridir. Başkaca hayat zıyatımız yoktur.

Maddi zıyatımız yanan daireler dahil olduğu halde, imaledilmekte olan ve kısmen boyanmakta olan eski mermilerin miktarı itibarile 100,000 lirayı tecavuz etmemektedir. Civardaki bazı binaların camları kırılmış, sıvaları dökülmüştür. Yıkılmamıştır.

Yangın çıkar çıkmaz oradaki memur ve amele hayatlarını tehlikeye atarak yangını söndürmeye koşmuşlardır.

Buradan giden itfaiye de eski tabir ile, cansiperane denecek şekilde çalışmış ve bundan dolayı millî Müdafaa Vekâleti itfaiyeye teşekkür etmiştir. Çalışmalarına en güzel misal, mermi depolarından birinin yarısı yandığı halde yarısını kurtarmaya muvaffak olmalarıdır. Orada çalışan iki vatandaşımızın bu suretle şehit olması mucibi tesessürdür. Bu çalışan iki işçi 3-4 senedenberi aynı vazifede bulundukları gibi kendilerinin liyakati âmirlince de müsellemdir. Kazanın dikkatsizlikten veya sigara içmekten çıkmadığı tahakkuk etmektedir. Kaza, bir hadisei kimyeviyeden, bir maddenin tahallülünden çıkmıştır. Aldığımız resmi malûmat bundan ibarettir.

İbrahim Demiralay «İsparta» şehit olanların ailelerine ikramiye filan vermek suretiyle yardım edilecek mi?

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya «Mugla» arkadaşların teklifini hürmetle nazarı dikkate alır ve icabeden yardımın yapılmasını heyeti vekilinin iltihâna arzederim.

İşleri bakımının bu izahatın müteakip Fransız mebusan meclisi reisi Edvard Herriot tarafından bu hususta gönderilen telgraf okunmuştur.

Kapitülasyonsuz Mısır

(Birinci sahifeden devam)

kız azası bulunacak. Yabancı hâkimler öldükçe veya tekaüt olup çekildikçe, üzerlerine mısırlı hâkim tayin edilecek. Fakat hiç bir zaman yabancı hâkimlerin nisbeti üçte birden aşağı düşmiyecektir.

3 — Kapitülasyon hakkından alâkadar devletlerin tebaaları istifade edeceği gibi, mahmilleri, yani İngilterenin dominyon ve sömürge halisi ve Fransanın da sömürge halkı, fasıllar ve tunuslular istifa-de edeceklerdir. Fakat manda altında bulunan memleketlerin halkı istifade etmiyecektir.

İşte Montreux'de imzalanan mukavelenin hulâsası budur. Müzakerelelerin dikkate şayan olan noktası, Mısır heyetinin her meselede Fransızlarla karşılaşmasıdır. On iki seneye razı olmayıp on sekiz senelik intikal devresi istiyen Fransası idi. Sonra mahmiller meselesinde en çok Fransası ısrar etmiştir. Bir aralık Fransası Mısır heyeti ile iki taraflı bir ikamet muahedesi akdine bile çalışmıştır. Bu mukaveleye Fransanın kültürünün inkişafını temin edecek, Fransız hayirmüesseselerini koruyacak, hattâ Fransız misyonerlerine serbesti verecek hükümler konulması düşünülmüştü. Mısır hükûmeti, Montreux'de bu meselelerin müzakeresinden kaçındı. Bu bahiste şunu söylemek isteriz ki eğer Fransız kültürü şarhta yayılmış ise, Fransanın Montreux'de ve aynı Fransanın başka yerlerde başka memleketlerde kabul ettirmeğe çalıştığı tedbirlerle yapılmış değildir. Fransız kültürle beraber bu memlekette insanlar ve devletler arasında müsavat, millî istiklâl gibi bir takım yüksek prensipler de yayılmıştır ki, Fransa bu prensipleri nakzeden kapitülasyon haklarında ve kendi memlekette yüz vermediği papasları kovmakta devam ettikçe, kültürünün yayılması için bu memlekete tedbirler kabul ettirmeğe çalışması, ancak makûs netice verebilir.

Mısır kapitülasyonları bahsinde biz önce de fikrimizi bildirdik: Bizce kapitülasyon denilen kötü sistemin yarından kalkmaması için hiç bir sebep yoktur. Mısır müditi medenidir. Mısır adliye sistemi ileridir. Mısır hâkimleri adildir. Bir ecnebi, Mısırdaki, hiç olmazsa, her hangi bir Avrupa memleketindeki Mısırdan ziyade adalet huzurunda hakkının korunacağından emin olabilir. Ne çare ki kapitülasyonların derhal kaldırılmasına politik vaziyeti müsait değildir. Mısır hükûmeti de vaziyetin realitesini takdir ettiği içindir ki Montreux'de on iki senelik intikal devresini kabul etmiştir. Her halde mısırlı kardeşlerimizi Montreux mukavelesi dolayısıyla tebrik ediniz. Fakat bu bahiste daha büyük tebirikimizi on iki sene sonraya saklıyoruz.

Ahmet Şükrü Esmer

Evlenmeleri Memnu olanlar

Böyleleri hakkında muhtelif cezalar verilecek

Medenî kanun hükümlerine göre evlenmeleri memnu bulunmasına rağmen evlenmiş olanların üç aydan iki seneye ve aralarında evlenme akdi olmaksızın evlenmenin dini merasimini yaptıran erkek ve kadınların da iki aydan altı aya ve erkeğin evli olduğunu bildiği halde evlenme teşebbüsünde bulunan kadına altı aydan üç seneye kadar nâpis cezası verilecektir.

Bu husustaki vakaları takip ve ihbar etmeyen muhtarlar da evvelâ ağır para cezasına, tekrârında ihbar cezasına çarptırılacaktır.

Tayyare resminin mal sandıklarına yatırılması tebliğ edildi

Hususi idarelerce; bina ve arazi vergileri beraber tahsil olunan tayyare resmi veznelerde toplanmış ayrı bir makbuzla Tayyare Cemiyeti muhasebeciliklerine verilmekte idi.

Maliye Vekâletinden alâkadarlara verilen bir emirle tayyare resminin Cemiyete değil mal sandıklarına yatırılması icabettiği bildirilmiştir.

Emirden evvel; Tayyare Cemiyeti muhasebelerine yapılmış olan bu kabil tahsilât değeri alınarak mal sandıklarına yatırılacaktır.

Muharrir Peyami Safaya bir fıkrası münasebetiyle cevap

Garp medeniyeti karşısında geri bir görünüşümüz varsa bu bir tarih zaruretinden doğmadır

Peyami Sefa, "Vaktimiz yok mu?", başlığı altında bir fıkra yazmış. Peyami Sefa, bütün ihmallerimizi ve en büyük mazereti "Vaktim yok," la ifade etmek isteyerek bunun mahzur ve seyyielerini anlatmakta ve bilhassa "Vakit, aramakla bulunur. Vakit nakittir amma, aramadan, varlığın derinliklerinde her gün ve her an hafriyat yapmadan ele geçen bir dakika değildir. Kaybolmuş saatlerimizin yekünü, başlı başına, heba olmuş bir ömür kadar uzundur.

Böyle düşünülürse kabul edilecektir ki şarkın tarihi daha eskidir amma garp ondan daha çok yaşamıştır. Çünkü istihzalsiz geçen her zaman, hiç yaşamamış sayılır, demekle ve bu ihmâl ve mazeretlerin espirisini bir şark ve garp mukayyesine bağlamakta, görüldüğü veçhile garbin şarka nazaran daha çok yaşadığını, istihzallerinin daha ileri olduğunu ve bilâkis şarkın hiç yaşamadığını, istihzalsiz ve ihmâli bir ömür sürdüğünü söylemektedir.

Bu hüküm, tarihten tegafül etmektedir. Şark deyince bu kelimenin şümüli içinde Türkiye ve Türk vardır. Tarihimiz eskiliğînisbetinde meydandadır. Muharririn bahse mevzu ettiği ihmâl ve mazeret (vakit yokluğu) değil bir rejimin günahıdır. Bir milleti, yalnız tesadüf olunacak her hangi bir iş adamının veyahut bir memurun (vakit yok) sözüle tahlile çalışmak ve o milletin tarihi hatalarını teşhise muvaffak olduğunu sanmak, biza-tibi ele geçmiş boş vaktin boşuna sarfı demek olur.

Türk Cumhuriyet tarihine kadar da ferdi çalışma kudretlerini bir an için bile dunnura uğratınaga kıyamamış çalışkan, enerjik, müstahsil millettir.

Osmanlı Saltanatının sakim ve kötü idare ve melâneti altında, en âciiz şartlara ve muhte mahkûm kalmasına rağmen Türk, yine çalışma kudretini kaybetmemiş, fakat dikkatsizlik b'hanesile değil saltanatın zaruri kıldığı hail ve maniler karşısında her an biraz daha kavruarak - muharrir Peyami Safaya görünen mınara - birmahkûm kalmıştır.

Hakikatte bu Türkün ihmâl ve mazeret bahanesinin seyyiesi değil, bâ-tıl rejimin kahrıdır. Nitekim, cumhuriyet rejimile, bu sıkım ve sekameten kurtulan Türk ve Türkiye, "ele geçmesi için her an hafriyat yapılması," iddia olunan vakti, Garbin de hayretleri içinde kaldığı bir şekilde kılı kırk yararak kullanmış ve on dört yıllık dar mazi içinde, on dört asra sığmayan yapmıştır.

Garp medeniyeti karşısında geri bir görünüşümüz varsa, bu, işte böyle bir tarih zaruretinden doğmadır. Türkü yanlış tanımak demek olan bu hüküm, bugünün ileri hamlelerini, inkılaplarını, ancak keramette izah mecburiyetini meydana getirir. Bunu yapana Türk ve bu hale gelen Türkiyedir.

Kusuru Türkte değil, Cumhuriyetten önceki tarihimizde aramalıdır. Hatta muharrir denilebilir ki, hâdisa, "hiç yaşamamak vaziyeti," değil, yani bir kıs uykusuna yatmış mahkûl gibi rejim, saltanat ve istibdat altında uyusmak vaziyeti değil, milletin ömründe, havatını da, yaşama kudretlerini de törpülemek tezahürüdür. Biz daha acıısı söylüyoruz.

Fakat hükümümüz, seyyieyi Türkte aramak suretile tegafülle tecellî etmiyor. Hükûmetimizi, bunların sebeb ve amillerini tarihten ve hakiki tezahürlerle ilave ediyoruz. Galiba muharrirde bu yayı yazarken vakti yoktu.

Hatice Hatip

POLİSTE

Nurosmaniyede Yangın Oldu

Yangını söndürmek isteyen halleç muhtelif yerlerinden yandı

Dün, sabah saat 10,30 da Nurosmaniyede 48 numaralı halleç Bürhanettin dükkânından yangın çıkmıştır.

Yangın dükkâna iş için gelen bir gencin ağızındaki sigaranın pamuklar üzerine düşmesiyle birden-bire çıkmış, yangını söndürmeye çalışan halleç Nuri el ve yüzünden ehemmiyetli surette yaralanmıştır. Yangına sebebiyet veren genç tegayyüp etmiştir. Halleç Nuri hastaneye kaldırılmış yangın hakkında tahkikata başlanmıştır. Dükkânda zarar 500 liradır.

Bir sarhoş karısını gömmeğe kalktı

Dün Kâğıthane'de çok enteresan bir vaka olmuştur. Karisile birlikte eğlenmek üzere Kâğıthane'ye giden Eyüp isiminde birisi bol bol içerek kör kütük sarhoş olmuş ve kıskançlık bahane ederek karisile kavga etmeğe başlamıştır. Nihayet araya girenler karı kocayı ayırmışlardır. Fakat bir müddet sonra Eyüp tenha bir yerde gezerken tekrar karisile kavgaya başlamış ve zorla kadıncağızı tuttuğu gibi yerdeki çukurlardan birinin içine atarak diri diri, gömmeğe başlamıştır. Adeta deliren Eyüp başın bir hale gelen kadıncağızın üstünü büyük taşlarla örtmüş ve sonra oradan uzaklaşmıştır.

Bir müddet sonra kendine gelen kadının feryadı üzerine civardan geçenler kendisini çukurdan kurtarmışlar ve jandarmalar da Eyüpü yakalamışlardır, tahkikata devam edilmektedir.

Patlayan demir parçası
Kadıköyünde Ayırlıkçeşmesi sokagında oturan Reşadın 12 yaşında Türkân isimdeki kızı evvelki gün sokakta oynarken kalem şeklinde bir demir parçası bulmuştur. Bu demir parçasını kurcalarken bu demir parçası patlamış ve zavalı çocuğun sol elinin dört parmağını koparmıştır. Türkân tedavisi için Haydarpaşa Nümüne hastanesine kaldırılmıştır. Bir çocuğa araba çarptı
Yedikulede Hacıevhat caddesinde 61 numaralı evde oturan Mehmedin iki yaşındaki kızı evinin kapısı önünde oynarken bahçevan Yektanın idaresindeki bo-

ADLİYEDE

Bir sabıkalı Mahkûm Oldu

Beyoğlunda Hamalbaşı caddesinde kurulan gündelik pazardaki seyyar esnafa musallat olan Kasımpaşa Zeki isimdeki sabıkalı dün fevkalâde sarhoş bir halde pazar yerine gelmiş, orada meyva satan Konyalı Musaya yerime ne oturdu diye başlayıp ağza alınmayacak küfürlerle Musayı ve Yunusu pazar esnafını tahkir etmiş; Musana şikâyeti üzerine kendisini karakola götürmek isteyen polis memurunu da hem galiz küfürlerle tahkir hem de ağzına pençe atmak suretile müessir fiil işlediğinden meşhut suçlara bakan 4 üncü ceza mahkemesine verilmiştir.

Dün yapılan mahkeme neticesinde şahitlerin ifadeleriyle sabit olan bu suçtan dolayı Zeki iki ay dört gün hapse 36 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Ölümüne sebebiyet davası

Bundan bir müddet evvel bir gece Haydarpaşadan arkasına takıldığı üç motörle Silivriye hareket eden 32 numaralı Atâ gemisi Çekmece açıklarına geldiği zaman çekmece olduğu motörlerden 20 numaralı Seyfinin motörünün halatı kopmuş, yarım saat gecenin karanlığında bocalıyan motör Atâ gemisi kaptanı Hüseyin Rami kaptanın iyi aramalar neticesinde bulunmuş ve Silivriye götürülmüştü.

Motör Silivriye geldikten sonra bu halat kopma esnasında hastalanan Seyfi Silivride ölmüş, ve yapılan tahkikat neticesinde Seyfinin ölümüne Hüseyin Rami kaptanın sebebiyet verdiği anlaşılarak iş ağır ceza mahkemesine intikal etmiştir.

Dün devam edilen bu davada yeni şahitler dinlenmiş evvelki şahitlerin halatın ortadan koptuğu hakkındaki verilen ifadeleri yeni şahitlerin halatın motora bağlandığı Kurtağzı denilen yerinden koptuğunu bildiren mütebayın ifadelerle karşılaştırılmış ve müdafaa şahitlerinin dinlenilmesi için mahkeme başka güne bırakılmıştır.

Kaza yapan kamyon kaçtı
Beyoğlunda Cumhuriyet caddesinde 502 numaralı ve çift atlı yük arabasıla geçen bir su kamyonu ile çarpışmıştır. Yük arabası parçalanmış ve Abdurrahman kolumundan beygirler bacaklarından yaralanmışlardır. Kamyon kazadan sonra kaçmıştır.

Şehir Haberleri

Hava şehitleri ihtifali

On Mayısa Hazırlanıyor!

Selâm resmini müteakip müteaddit nutuklar verilecek ve bir geçit resmi yapılacaktır

15 mayısta hava şehitleri için bir ihtifal yapılacaktır. Bu ihtifal için bir program hazırlanmaktadır. Saat 13 te davetliler, askerler, mektepliler Fatih parkında toplanacaklar saat 14 te de şehrin muhtelif yerlerinden toplanarak atılınca ihtifale başlanacak, Şehidler selâm lanacak, bu esnada her taraftaki bayraklar yarıyarıya indirilecek, gemilerle fabrikalar düdüklerini çalacaklar, şehirdeki bütün nakil vasıtaları halk bir dakika için oldukları yerlerde duracaklardır.

Fatihte selâm resmini müteakip müteaddit nutuklar verilecek ve müzikanın çalacağı matem havasından sonra bir geçit resmi ile ihtifale nihayet verilecektir.

Karabükte Sıhhi tesisat

Siyasi müsteşar ve Sumer Bank umum müdürü **tetkikat yapıyorlar**

Sihhat Vekâleti Siyasi Müsteşarı Hulûsi, Safranboluya gitmiş. Kendisine Sumer Bank Umum müdürü Nurullah Esad refakat etmektedir.

Hulûsi, Karabükte yeni fabrikasının kurulması hasebile buranın lâğam ve su işlerini tetkik edecek ve ıslahı için mahallinde belediye ile beraber icap eden tedbirleri alacaktır.

Hurda demirlerin harice sevkı memnu

Genelkurmay Başkanlığının işarı üzerine Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti tarafından hazırlanan ve hurda demirlerin harice sevkini meneden kararname İcra Vekilleri Heyeti tarafından tasdik edilmiş ve gümrüklere bildirilmiştir. Bu suretle harice sevk edilmeleri evvelce ihtiyatî bir tedbir olarak menedilen hurda demir ihracı bu suretle kat'î şeklini almıştır. Bundan sonra hurda demir veya demiri havi eşyanın harice sevkine hiç bir suretle müsaade edilmeyecektir. Gizli hareket edenler hakkında kanunî takibat yapılacaktır.

Arnavutluk Jandarma Kumandanı şehrimizde

Arnavutluk Jandarma umum kumandanı Bay Şevki bu sabah konvansiyonel terenile şehrimize gelmiştir.

Şevki, şehrimizde ve Ankarada Türkiye jandarma teşkilâtı hakkında etüdler yapacaktır.

Jandarma kumandanı, İstanbul Arnavutluk konsolosluğu tarafından karşılanmıştır.

Zirai Komite İdareleri

Ait olduğu mntakaların hayvan, sağlık ve su işleriyle de meşgul olacak

Bu sene yurdun muhtelif yerlerinde kurulacak zirai kombineler için alınan harman makinesi, puluk gibi âletlerle, hayvanlara ait yeni bir parti şehrimize gelmiştir.

Yakında ait olduğu mntakalara gönderilecektir. Bu iş için memleketin muhtelif yerlerine dağılmış olan mühendis ve mütehassıslar da Ankaraya döneceklerdir.

Vekâlet, kombinelerin yalnız zirai işlerle uğraşmasını muvafık görmüştür.

Kombine idarelerinin; köylümünün bütün zirai işlerini göreceği gibi o mntakaların hayvan işleriyle, sağlık işleriyle ve hattâ köylünün bedeni yardımile vücade getirilebilecek su işleriyle de uğraşmaları kararlaştırılmıştır.

Halkevlerinde

Hazirandan İtibaren birer Hars şubesi teşkil ediliyor

Bu şubelerin teşkilâtı geniş olacak

Bu yıl önmümüzdeki bir hazirandan itibaren Halkevlerinde yeni bir teşkilât yapılacaktır. Şimdi yalnız dil ve tarih, temsil, kütüphane, köyculük, spor, güzel sanatlar gibi muhtelif şubelere ayrılarak çalışmak olan halkevlerine haziranda bir de "Hars Şubesi" ilâve olunacaktır.

Hars şubelerine mebuslar da dahil olacak ve bu şube geniş bir teşkilâta malik olacaktır.

Bugüne kadar yalnız Türk vatandaşlarla bir kültür evi vaziyetinde olan Halkevleri hazirandan sonra Rum, Ermeni ve Musevi bütün Türk vatandaşlarını şubesine alarak çalışacaktır.

Halkevlerinde bu çalışmanın ne şekilde olacağı ve Hars şubesinin teşekkül tarzı hakkında Halk Partisi tarafından bir talimatname yapılmaktadır.

Bu talimatname bu ay sonuna doğru Ankaradan halkevlerine bildirilecektir.

Yeni teşkilâtla hazirandan sonra en mühim vazife İstanbul ile cunup vilâyetlerimizdeki halkevlerine tahmil edilmektedir. Çünkü cunup vilâyetlerindeki evlerdeki hars şubeleri de eski devirlerin kötü bir siyaseti neticesi o taraflarda meydana gelen sun'î ırk farkı hakkındaki zihniyeti ıslah edilecektir.

Halkevlerinin kültür ve ırk birliği için çalışmalarından büyük faydalar beklenmektedir.

Finlandiya şehrimizde bir ticaret şubesi tesis etti

Finlandiya hükûmeti İstanbulda Finlandiya elçiliğinin bir ticaret şubesini tesis ve adresi Taksim, Cüngör Apt. (Tel. No. 49492) olan bu şubenin müdürlüğüne elçilik müşaviri M. Asko lvalo'yu tayin etmiştir.

SORUYORUZ:

Büyükadadaki saat ne oldu?

Büyükadada oturan bir okuyucumuz yazıyor.

"Büyükadanın iskeleden çıkınca bir ana caddesi vardır. Bu caddenin ortasında bir kulübe, onun etrafında yusuvarlak mini mini bir bahçe ve ortada ayrıca bir yer, bunun üzerinde de bir saat vardı. Bu yıl o saatin yerinde yeller esiyor.

Halbuki bu saat çok lüzumludur. Vapur için, dükkânlar için, gezenler için, en kalabalık halkın bulunduğu bu meydan için böyle bir saate büyük ihtiyaç bulunmaktadır.

Birkaç defa tamir edildikten sonra saat ortadan yok edildi. Niçin yerine konulmadı, bunu anlamak mümkün değildir. Bu iş büyükce bir paraya da mütevakkıf değildir. Bir saat vardı ve tamiri icabeder. Tamirine de ne kadar masraf lazım söylemeğe lüzum görmüyorum. Bu kadarak bir fedakârlığı yapmamak için, çok lüzumlu olan bu saati buradan kaldıranları ikaz etmez misiniz?..

ACIK SÖZ: okuyucumuz haklıdır. Saate bilhassa vapurlardan başka şehirle münakalesi olmayan bu gibi sayfiye yerlerinde ihtiyaç bulunduğu aşikârdır. Bu saatların ayarları daha fazla itimada lâyık olduğu cihetle bu bakımdan da faydalıdır.

Sonra, evvelce burada bulunan saatin kalkmasını mucip olacak bir mazeret ve sebeb de düşünülemez.

Adaya, adalara yüksek ehemmiyet ve âläka çevrildiği yeni yıl sezonunda bu noksanın telâfi olunacağı ümit ederiz.

Bilhassa adalar güzelleştirme cemiyeti, bu gibi noksanları görüp âlakadarlarını ikaz etmek vazifesini de üzerine almış bulunduğuna göre ümitlerimiz daha kuvvetlidir.

Asri fırınlar

Bir ecnebi Ser-mayedar Bulunacak

Eğer buna imkân olmazsa bu iş ikinci beş yıllık plâna kalacak

Belediye İktisat Müdürlüğü Ankaraya ve İzmirde olduğu gibi şehrimizde de asri fırın yapılması hakkında etüdler yapmaktadır.

İstanbulun dağınık, geniş bir şehir olması ve nüfusunun çok bulunması itibarile böyle asri ekme fabrikasından bir tane yapılmakla şehrin ihtiyacı giderilemeyecektir.

Şehrimizde en az üç ekme fabrikasına ihtiyaç vardır. Buna da Belediye bütçesi müsait değildir. Fakat ileri bir rejim altında yaşayan Belediyemizde geri bir şekilde ekme pişirtip yedirilmesi de sıhhi ve fennî mahzurları noktasından doğru görülmektedir. Ancak Belediye asri fırın tesisi hakkındaki tetkiklerini bitirdikten sonra bu fabrikaları bir ecnebi sermayedar gruba taksitle yaptırmak imkânlarını arıyacaktır. Belediye buna muvaffak olduğu takdirde ekme fabrikası işi süratle halledilecektir. Aksi halde bu işin tatbiki ikinci beş yıllık imar programına bırakılacaktır.

Edirne

Hattında

Yapılacak tenzilâ etrafındaki tetkikler bitti

Devlet Demiryolları tarafından Edirne hattı nakliye tarifelerinde tenzilât icra edilmesi etrafında yapılan tetkikler bitirilmiştir.

Bu maksatla Edirneye giden işletme ve kontrol şefleri; tüccar ve nakliyecileri dinledikten sonra şehrimize dönmüşler ve Ankaraya hareket etmişlerdir.

Trakya mahsullerinin ucuzlaması ve çok sevkıyat yapılması imkânlarını verecek olan bu tenzilât geniş miqyasta olacaktır. Yeni tarifenin hazirandan itibaren tatbiki başlanması için çalışılmaktadır.

Diğer taraftan bu ayın 15 inden itibaren Avrupa hattının hareket tarifesi değişecektir.

Aynı zamanda Edirne ile İstanbul arasındaki yolculuk müddeti de kısaltılmış olacaktır.

Milli

Zeytincilik Cemiyeti

Kurulacak ve ayrıca zeytincilik bankası tesis olunacak

Memleketimizde zeytinciliğin inkişafı ve ihracatın artırılması için yapılan tetkikat meydanında; (Millî zeytincilik cemiyeti) kurulması ve bütün zeytincilerin ittifadile bir (Zeytincilik bankası) açılması için teşebbüslere geçilmiştir.

Bundan maada her sene teqrin-evelde sıra ile Bursa, Balıkesir, İzmir, Mersin gibi muhtelif vilâyetlerde bir (Zeytincilik kongresi) toplanması da düşünülmektedir.

Yeni cemiyet her zeytin mntikasında fenninin tayin ettiği yerlerde basit birer rasad yeri vücutte getirerek azasına hava cetveleri göndererek ve ayrıca her üç ayda resimli, ilmi bir (Zeytincilik mecmuası) çıkaracaktır.

Deniz müsteşarı tetkiklerine devam ediyor

Şehrimizde bulunan İktisat Vekâleti deniz müsteşarı Sadullah Güney liman işleri ile meşgul olmaktadır. Sadullah liman işletmesinde tetkikler yaparak bilhassa limanda yapılacak yeni tesisat işleri üzerinde çalışmaktadır. En arada inşa edilecek antrepolar, rıhtımlar ve yolcu salonu binası hakkında tetkikler yapmaktadır.

Kimlerden veraset ve intikal vergisi alınmıyacak?

Türkiyede oturacak evli olan yabancılara vasiyet ve miras suretile geçen veya herhangi bedelsiz ve irvasız bir tutumla kazanılan taşınır ve taşınmaz mallardan yurt dışında bulunacaklardan veraset ve intikal vergisi alınmıyacağı âlakadarlara bildirilmiştir.

Günün Vodvilinden

Futbolcu centilmenliği top mu atıyor?

Doğanspor takımı ikinci maçını Kadıköy stadyumunda Fenerbahçeye karşı oynadı. Beşiktaş'la (etin bir didişme yapan ve nihayet beraberliği alınmış terile kazanan Doğanspor ikinci maçında 6-0 mağlup oldu.

Bu aralık İzmirli sporcuların çok şiddetli nümayişler yapmış oldukları da söyleniyor.

Top gibi yuvarlak bir rakkım olan (0), o kaleden o kaleye, o kafadan o kafaya, o takımdan o takıma yuvarlana yuvarlana bir çığ gibi büyüyor ve yüksek rakamlara inkılâp ediyor.

(0) Sporun eksik olmayan bed mukadderatından biridir. Bu; genci, sporcuyla bedbin etmekten ziyade teşvik etmek için telâkki olunmak gerektir.

Dün 6-0 mağlup olan Doğanspor, bu vaziyet karşısında ölen spor değil hızlanan, âtil ve batıl uzuvlarını idrak ederen yeniden hayatıyet tullağa gayret eden ve yeniden doğan spor olmalıdır.

Biz işin bu safhasında değiliz. İnsan oğlu mağlûp ta olur, galiptel. Mağlûp olan ne kadar çok çalışmağa mahkûm addolunursa galip te vaziyetini muhafaza için okadar çok çalışmağa mahkûm addolunur. Her ikisi nihayet aynı memleketin aynı hedefi, aynı yolun, aynı işin erbabıdır.

Doğanspor, maç sonunda 6-0 sıfır netice aldı. Bu iş bu kadardır.

Fakat yapılan acı ve kötü nümayiş rivayetleri spor mefhumundan çıkıp kavgaya ve muâseret mebdine intikal eder.

Asıl bu maç sonunda kötü nümayiş ve tezahürlerle (0) alanların mağlûbiyeti acıdır.

Malûm a dil yarası, el yarasından acı ve devamlıdır. Neticeyi iki vaziyette göre biz bildiriyoruz.

Doğanspor futbol maçında 6—0 yenildi.

Fakat sporcu adile stadi dolduranlar içinde kötü nümayişler yepan geçenler altı yüz kerre sıfırla münhezim oldular.

Spor meydanları, fena olmasına rağmen mecburen yapacağımız bir teşbihle, rakı sofralarına, kumar masalarına dönmemelidir.

Sporu, tıpkı rakı gibi müskirat telâkki eden nümayişçilerin, tıpkı rakıyı kaldırmayan mide gibi, kafaları sporu kaldırmıyor.

Nasıl rakı içtiçe kadehte durduğu gibi durmazsa, spor muâsereli de bu nümayişçiler de böyle bir tezahür veriyor. Sahada bu nümayişlere şahit olanlar, el ve dille yapılan ve söylenenlerden utandıkların, ağızlarından çıkan müstekreh sözlerden seyrilçilerin olduğu kadar oyuncularında kulaklarının ve sinirlerinin hırpalandığını haber veriyorlar.

İzmirli, İstanbullu veya şuralı buralı yoktur.

Türk vardır. Bütün Türkiye, Türkün, Türk gencinin çalışma ve herşeyin meydandır.

Bir millet vilâyetlerinin isimlerine göre değil vatanının adına göre yad olunur. İzmirli de, İstanbullu da, Doğanspor da, Eenerbahçe de Türktür. Kaldı ki sporcu genç yurdun en yüksek hedefini omuzlarına almış centilmen vatan evladı olmak gerektir.

Büyücek vazifeli bir arkadaşım bu münasebetle dedi ki:

"— Böyle hareket edenlerden ele geçenleri derhal cürümüşüş mahkemelerine vermek ve bu suretle terbiye, muâseret, nezaket, saygı ne demektir, ceza ile öğretmek lazımdır." Yani netice olarak kat'î ve imanla söylüyoruz ki:

Doğanspor yenilmişse ve 0-6 gibi çok aşağı bir derece bile maçıtan mağlûp çıkmışsa, bu tecelinin amillerinden en mühimi saha dışındaki müstekreh nümayişlerdir.

Futbol yalnız meharet ve çeviklik oyunu değil bir sinir ışıdır.

Dışarın akisleri, oyuncuların sinirlerini bozar. Mağlûbiyet sebep olur.

Serdengeçti

Yunus Emre gecesi

Eminönü Halkevinden: Büyük halk şairi (Yunus Emre)'yi anmak üzere Evimiz Dil, Tarih ve Edebiyat şubesi tarafından 12-Mayıs-937 Çarşamba akşamı saat (21,30) da Çarşoğlu merkez sa onumuzda bir toplantı hazırlanmıştır. Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Çekoslovakyanın son siyasi endişeleri

Hitler, Çekoslovak hudutlarını aşmak vaziyetinde mi?

Avrupada muhtelif devlet merkezleri çok endişede!

İngiliz gazeteleri Çekoslovak yayı kapıcılıkla ithham ediyor

Newyorkta çıkan «Niv Repub-lik» gazetesi Avrupa harita- sında Çekoslovakyanın vaziyetini şöyle tasvir ediyor:

«Çekoslovakya da bir İspanyaya dönecek mi? Nazi propagandası son günlerde Çekoslovakya'ya karşı hücumlarını arttırdılar. Bu hücumlar aynı zamanda bir çok dilledeki gazetele sistemati bir tarzda tatbik ediliyor. Alman ga- zeteleri en sıkı bir disipline tâbi tutuldukları için, Almanyanın u- mumi politikasını takip etmek mecburiyetindedir.

Fakat... Avrupadaki muhtelif devlet merkezleri şu günlerde son deede endişe içinde bulunmakta- dırlar. Bu mücadele propagandası- nın istihdaf ettiği gayeler ne ola- bilir? Hitler, Versay muahedesini param parça ettikten sonra, Çekos- lavak hudutlarını aşacak bir va- ziyette görünmektedir.

Almanyanın İngilteredeki sefi- ri Von Ribbentrop, İngiliz muhafa- zâkârlarını okşarken, Hitlerin a- damları Tuna ve Balkan memle- ketlerinin politikalarını «Drag Nach Osten» «Şarka doğru geniş- leme» zihniyeti dahilinde idare et- meğe çalışmaktadır. Bütün bu an- laşmalar arasında geçen Temmuz- da vücade getirilen Alman - Avus- turya paktı zikredilebilir. Alman - İtalyan dostluğu, Tituleskunun ye- rinden uzaklaştırılışı, Alman - Ja- pon misakı göze çarpan hâdiselerin en mühimlerini teşkil ediyorlar.

ALMAN PROPAGANDASI

Alman propagandasından bir mi- sal zikredelim: 1936 senesi 24 Hazı- ranında, bazı Alman gazeteleri Çe- koslovakya'da komünist tahrikçi- lerinin bir mektep vücade getir- diklerini iddia etmişlerdi. Föki- ger Beobehter gazetesi Çek Avus- turya hududunda bir çok Sovyet zabıtlarının bulunduğunu iddia et- mişti. Bu zabıtların başında, yine Alman gazetesinin iddiasına göre, Luza isiminde bir Çekoslovak ge- neralı bulunmaktadır.

Bir İngiliz gazetesi, Çekoslovak- yayı Moskova'ya kapıyı açmağa memur bir kapıcı olarak itham et- ti. Görülüyor ki, garp memleket- lerinde bazı gazeteler Çeklerin i- şini bitirmek için nazilere yardım ediyorlar.

Geçen 10 Eylülde Göbels Çekos- lavakya'da Sovyetlerin tayarre ista- syonları vücade getirdiklerini açıkça ifade etmiş, hattâ bu mem- lekette bir Sovyet hava ordusunun vücade getirildiğini iddia etmişti.

Bu iddianın neşredildiği tarih- ten tam on altı gün evvel Çekoslo- vak Cumhuriyeti ile görüşmüş- tüm. Cumhuriyet reisi ile görüşmü- şüm. Cumhuriyet reisi Benes bana ay- nen sunları söyledi:

«Size Çekoslovak cumhuriyeti reisi- nin namusu üzerine söz vererek söylerim ki, topraklarımızda bir tek Sovyet tayarrecisi yoktur. Sov- yet Rusya ile olan mütakabil yar- dım misakımız, tedafii bir muah-

dedir ve âkid memleketlerin her- hangi birine karşı üçüncü bir dev- let tarafından tecavüz vaki oldu- ğu zaman, hükmünü isbat edecek- tir. Çekoslovaklar hiç bir zaman, kimseye taarruz etmeyeceklerdir. Yine hiç bi zaman hiç bir tecavüze âlet olmayacakları, bize ait olmayan şeylere de göz koymayacakları Mem- leketimizi dolaşınız. Bu topraklar- da cenebi askerlerden kimsecikle- ri göremeyeceksiniz.»

Almanlar hakikaten Çekoslovak topraklarında Sovyet tayarrecile- rinin bulunduklarına kani midir- ler? Zannetmiyoruz. Ancak Çe- koslovakyanın evet, Avrupada ko- münizmin yayılmasına hizmet et- tiğini zannederler.

JAPON - ALMAN PAKTI

Geçen Birincideğirinde Berlin- de imza edilen Alman - Japon mi- sakının, müstakbel istilâları ko- laylaştırmak için akdedildiğine şüphe yoktur.

Çekoslovakya'daki Alman ekal- iyetinin büyük bir kısmı hudut- lara yığılmıştır. Almanyanın gizli memurları ile Bekoloni ara- sında sıkı münasebet devam et- mektedir.

Sonra Çekoslovakya'da muazzam bir Nasyonal - Sosyalist teşkilâtı getirilmiştir. Eski jimnastik hoca- larından Konrad Hanlayn bu teş- kilâtın başında bulunmaktadır. Kendisi olsun, maiyetindekiler ol- sun, bu teşkilâtın büyük bir Al- man milletinin ileri karakolları ol- duklarını söylemekten çekinme- mektedirler.

Hanlayn sık sık Almanya'ya gi- dip gelmekte ve Hitlerle görüş- mektedir. Çekoslovakya'da hükû- met içinde bir hükümet tesis etmiş vaziyettedir.

ÇEKOSLOVAKYANIN GENE- RAL FRANKOSU

Bazı müşahitler günün birinde Hitlerin «Çekoslovakyanın gene- ral Frankosu» addedilen Hanlayn'a bu memleket dahilinde bölgevizme karşı harp ilân etmesi için emir vermesinden korkmaktadırlar.

Almanya - Japon misakına gö- re, Almanya, Çekoslovakya'daki komünist ihtilâlini bastırmak için Hanlayn'a yardım edecektir. Zahi- ren Komintern'e karşı açılacak ola- n bu muharebe, hakikatte Çe- koslovakya'yı istihdaf edecektir. Düşman memleketlerle çevrili- mi, Fransadan Alman, Sovyet Rusya- ren Komintern'e karşı açılacak o- lan bu muharebe, hakikatte Çe- dan da Lehistan ve Romanya to- prakları ile ayrılmış olan Çekoslo- vakya böyle bir takdirde çok müş- küllü vaziyette kalacaktır.

Prag, Londra'nın Orta Avrupada çıkabilecek bir muharebeye her- hangi müdahaleden çekinmek isti- yecğini düşünmektedir. Bazı İn- giliz emperyalistleri, Hitlerin, müs- temleke sevdasından vaz geçmek şartile, Orta Avrupada serbest bi- rakılmasına taraftarlıdır. İngiliz

AYGIR...

BÜYÜK EDEBİ ROMAN 85

Perr... Perr... İçin...

MÜELLİFİ: Nizamettin Nazif

Bir müddet uzaklaştıkları şehre, konuşmadan, göz daldırılmışlardı. Sonra.

— Ooooh! kafam kazan gibi... Ben biraz uyumalıyım... Diye söy- lenen lsmet kamarasına çekilince o da kamarasını kapamıştı.

Fakat bütün yorgunluğuna rağmen bir türlü uyuyamıyordu. Çe- nesini lombozun piring çerçevesine dayamış, enginlere bakıyordu. Ve enginleri, göğü, martileri, her birini yemyeşil görüyordu. lsmetin göz- leri sanki gözlerinin önünde birer yeşil gözlük camı gibi duruyordu.

Ve galiba hayata da onun göz- leri ile bakmağa hazırlanıyordu. Acaba lsmet bugün hayatı nasıl görüyordu?

Aynı yüzde yüz ışık saçtığı ge- celerde tabiat Tekirdağında olduğu kadar hiç bir yerde göz kamaştı- rıcı olamaz.

Hele Yalı boyundaki evlerden görülen yaldızlı deniz Gözlerini bir an bu denize daldırın insan eğer yalnızsa, mutlaka, etrafına bakınır; bu güzellik karşısında, en hasis ruh birden cömertleşir ve ister ki bu güzelliğin kamaştıracağı göz yalnız kendi gözü olansın.

İskelede Rahmi amca Nazminin kim olduğunu öğrenince bir sevinc delisi olmuştu.

Sarılmış, sarılmış öpmüştü:

Hariciye Nazırı İngilterenin, icap ederse, Fransa ve Belçikayı silâh- la müdafaa edeceğini söyledi, fakat Çekoslovakya'dan hiç bahset- medi. Fransızlara gelince, onlar da İngilterenin müzahareti olmadık- ça, bu yolda bir adım atmak fik- rinde değillerdir. Moskova ise mi- sak mucibince, Çekoslovakya'ya an- cak Fransa ile beraber yardım ede- bilecektir. Zaten Sovyet Rusya ile Çekoslovakya arasında hudut ol- madığına göre, Sovyetlerin Çekos- lavakya'ya yardım edebilmesi için, üçüncü bir memleketin toprakla- rından geçmesi lâzım gelmektedir.

Titulesku, bir zamanlar, Sovyetle- rin Romanya topraklarından geç- mesine razı olmuştu, fakat Tata- resku ile dostları bu planı şiddetle reddettiler.

BERLİNİN VAZİYETİ

Berlin vaziyeti şöyle muhake- me etmektedir: Sovyetler Garpte- ki karışıklıklara pek taraftar de- ğildirler. Çünkü Şarkta bir Japon taarruzuna maruz kalmaktan çe- kinirler. İngiltere ise yeni silâh- lanma programı tahakkuk etme- dikçe, şimdilik ancak İtalyanın hareketini tarassut ediyor. Maca- ristan, Çekoslovakya'ya karşı Al- manlara müzahir olacaktır. Yu- goslayva ise, Avusturya ve Maca- ristan toprakları ile Yugoslavyadan ayrı bulunuyor. Romanya, elinde- ki toprakları muhafaza için bitaraf kalmaya çalışacaktır. Lehistan kendi topraklarından yabancı bir ordunun geçmesine razı olmayacak- tır. Nihayet Çekoslovakya'da bu- lunan üç milyon Alman ve Macar Almanlar tarafını hiç güphesiz il- tizam edeceklerdir.

Almanya'daki iktisadi buhran, en nihayet Hitleri bir maceraya sü- rükleyecektir.

— Ben bilirim efendim... Demişti ben bilirim. Bizim ailedir. Şahap ağabeyim nasılsa çıkmıştır, senin amcanı unuttuğuna bir an ihtimal vermemiştim.

Onu yanında duran iki kişi ile tanıştırmıştı - bunlardan birisi Ga- libenin babası idi. Bir tüccar... Di- ğeri kaymakam rütbesinde bir za- bitti.

Rahmi amcanın hanımının kar- deşi...

Yenge hanım da tıpkı kocası gibi sevinmişti. Bu sevinç içindeye- mek, tabii bir neşe tufanı ile evi doldurmuştu. Sonra herkes, oda- larına çekilince, bir türlü uykusu gelmeyen Nazmi, balkona çıkmıştı.

O güzel tabiat. İşte bu balkon- dan seyrediyordu. Ve... bir ara gözlerini etrafında dolandırarak bir başka uykusuz insan aradı. Hiç, koskoca mahallede bu güzel- lige hayran, bir başkası olmaz olur mu idi?

Sağa baktı... ileride bir fabrika bacası, büyük, amma çok büyük bir marulun soyulmuş kökü gibi duruyordu. Gözüne başka bir şey ilişmedi.

Dağını sola çevirdi.

Yine deniz kıyısındaki ev sırası- nın en nihayetinde, takımı hizasından ayrılmış bir nefer gibi biraz ileri- de duran tek katlı bir binanın açık pencerelelerinden üç dört kafa gö- ründü.

(Devamı var)

İzmirde Turistik Yollar yapılıyor

Hükümet İzmirde turistik yollar yapılması ve kaplıcalarla plajlar- da asri tesisat yapılması hakkında bir kanun projesi hazırlamıştır. İzmir va- lisinin de mütalâası alındıktan sonra bir komisyon tarafından hazırlanan bu projeye göre İzmir yolları ehemmi- yet derecesine göre beş kısma ay- rılmıştır. Yapılacak yollarla kaplı- ca ve plajlarda da tes- isat için İzmirdeki yol vergisine zam yapılacaktır. İzmir vilâyet ve belediyesi yol için fazla tahsisat ayıracak, İzmirdeki kara ve deniz nakil vasıtalarının hepsinin bile- ti ücretine otuzar ve kırkara para zam yapılacaktır.

Türkiye Tıp Encümeni yarın Toplanıyor

Türkiye Tıp Encümeni 12 Mayıs 1937 çarşamba akşamı saat 18,30 da Etilba odası salonunda topla- narak Profesör A. Esat Birol ta- rafından Uaku Rahim tüberküloz ve aleumum tüberküloz genital hakkında tebliğde bulunulacaktır. Muhtemem meslektaşların teşri- fleri rica olunur.

Sultanahmet Sulh mah- kemeleri taşındı

Sultanahmet sulh mahkemeleri- nin Eminönü kaymakamlık bina- sından Divanyolunda eski Biği yurdu binasına taşınması bitmiştir. Bu mahkemeler bu sabahdan itiba- ren yeni dairelerinde işe başla- maktadırlar.

— Ben bilirim efendim... Demişti ben bilirim. Bizim ailedir. Şahap ağabeyim nasılsa çıkmıştır, senin amcanı unuttuğuna bir an ihtimal vermemiştim.

Onu yanında duran iki kişi ile tanıştırmıştı - bunlardan birisi Ga- libenin babası idi. Bir tüccar... Di- ğeri kaymakam rütbesinde bir za- bitti.

Rahmi amcanın hanımının kar- deşi...

Yenge hanım da tıpkı kocası gibi sevinmişti. Bu sevinç içindeye- mek, tabii bir neşe tufanı ile evi doldurmuştu. Sonra herkes, oda- larına çekilince, bir türlü uykusu gelmeyen Nazmi, balkona çıkmıştı.

O güzel tabiat. İşte bu balkon- dan seyrediyordu. Ve... bir ara gözlerini etrafında dolandırarak bir başka uykusuz insan aradı. Hiç, koskoca mahallede bu güzel- lige hayran, bir başkası olmaz olur mu idi?

Sağa baktı... ileride bir fabrika bacası, büyük, amma çok büyük bir marulun soyulmuş kökü gibi duruyordu. Gözüne başka bir şey ilişmedi.

Dağını sola çevirdi.

Yine deniz kıyısındaki ev sırası- nın en nihayetinde, takımı hizasından ayrılmış bir nefer gibi biraz ileri- de duran tek katlı bir binanın açık pencerelelerinden üç dört kafa gö- ründü.

(Devamı var)

Açık Söz'ün Roman Tefrikası: 82

ZEKERİYYA SOFRASI

Yazan: AKA GÜNDÜZ

Misafirliğim bir ayı aştı. Bir gün açıkça söyledim:

— Bunun çıkmaz bir iş olduğunu anladık. Artık ben gitmeliyim?

— Nereye? İstanbul'a mı?

— Bilmem.

Bunu öyle acı söylemiş olacağım ki ısrar etti.

— Benim kimsen yok.

Epeyce düşündükten sonra:

— Size bir iş bulmağa çalıştım.

— Benim tahsilim yok.

— Fakat iyi konuşuyorsunuz.

— Kulak duyusunu.

— Hiç bir mektebden şehadet- nameniz...

— Yok, okuyamadım.

Yine uzun uzun düşündü. Ken- disini bu sıkıntıdan kurtarmak için:

— Üzülmeyiniz, dedim. Ben da- dıhık, ev hizmetçiliği, ev bakıcı- lığı, idareciligi gibi işleri yaparım.

— Öyleyse işi o taraftan düşü- nelim.

Bu iş üzerinde başka birşey ko- nuşmadık. Fakat beni bir endişe aldı. Köşkü bırakıyorlar. Niyeti İs- tanbula gidip iyi bir tedavi gör- mek. Kendi tabirince karacığı isyan etmiş. O giderse ben ne ola- caktım?

Bereket versin bir pazar sabahı çok güzel bir hanımla çok güzel bir bey geldiler. Beyin adı müte- ahlit mühendis Alpagot beymiş, güzel hanım da karısı imiş. Akşa- ma kadar oturdular. Hanım bana bir gün içinde öyle ısındı ki ken- disini teklif etti:

— Bacı nine yalnız değil yahul dedi. Bir de ağdayıya (ona da böyle söylüyordu) sorsamızl Baka- lım o ne diyecek?

— Söyle bakalım Ağdayı!

— Ben şunu diyeceğim. Bizim vaktimiz geldi. Nerdeyse otomo- bil de gelecek. Bayan Düriyeyi he- men alır gideriz.

Güzel bacı nine sevinçle bana baktı. Hepsini bir ağızdan sordular:

— Olur mu?

— Olur dedim.

Ve kaçıp iç salonda ağladım.

İşte iki aya yakındır ki Bayan Alpagotun hem arkadaşım, hem hizmetçisiyim, hem akıl ve idare hocasıyım. Yirmi yaşında iken evimde nasılsam bu yaşında da burada öyle. İki hizmetçi, bir uşak, bir açığı, koca bir apartıman. Hep- si benden soruluyor ve ben ne dersem o oluyor. Bay Alpagot Avru- paya gitti. Kendi halimizde yaşıyo- ruz. Maziyi unuttur gibi oluyorum. Yalnız.. Yalnız hastalıklarından korkuyorum. Bu mesut yuvaya bir felâket getirmiş olmayım?

— Düriye Hanım, dedi. Alpagot sık sık seyahate çıkar. Benimle beraber oturmasını ister misiniz?

Aka hemen fırsatı yaka'adı, Ba- yan Alpagota:

— Bana bak bacı nine! (hep böyle hitap ediyordu) dedi, tam adamını buldun. Hiç durma, bayan Düriyeyi ben kandırırım. Hem sen- den başka kime gidecek, o da benim gibi kimsesizin biri.

Kocası atıldı:

Bir sabah hanımefendi beni ça- gırdı. Çok neşeliydi.

— Bayan Düriyel Dedi. Bu ak- şam mesele.. Mesele ki mesele...

— Ne var hanımefendicğim.

— Zekerîyya Sofrası yapıyorum.

— Zekerîyya Sofrası mı?

— Evet.

— Siz mi?

— Evet. Neye şaşkın şaşkın ba- kıyorsun?

— Şey.. Siz Zekerîyya Sofrasını biliyor musunuz?

— Biraz, şöyle böyle.

— Niçin bir danslı çay, bir ye- mek ziyafeti yapıyorsunuz da Ze- kerîyya Sofrası yapıyorsunuz?

— Bugün bir tuhaf konuşuyor- sun Bayan Düriye.

— Alfediniz. Şey, yani herkes bilmez de..

— Sen bilir misin?

— Çokça gördüm.

— Aîâl öyleyse bana yardım et.

Ben usulünü, erkânını bilmiyorum. Büyük caddede bir kuru yemişçi varmış, o bilirmiş. Hepsini sana bıraktım. İstedğin gibi yap.

— Mutlaka bu akşama mı?

— Evet, söz verdim.

— Kimler gelecek?

— Çoklarını tanırım. Bazılarını tanımazsın. Hepsini samimi dostlar: m- dir. Sıkılacak birşey yok. Aman ak- şam yetişsin, göreyim seni!

(Devamı var)

Noter Kanunu Projesi

Bu projenin tetkiki bitti. Mühim mevaddi ihtiva etmektedir

Noterlerin terfihî etrafında hazırlanan yeni (Noter kanunu) pro- jesi üzerindeki son tetkikler de bi- tirilmiştir.

Bu aylarda kanuni şeklini alma- sına çalışılan proje, Noterler için yeni ve mühim esasları ihtiva et- mektedir:

Noterlerin; tecrübe görmüş Hu- kuk fakültesi mezunlarından mü- rekkep olması lâzımdır. Vazifele- rini aida ile gören Noterliklere bu mezunların ragbetini celp ve gay- retlerini arttırmak için projeye ist- tikbillerini temin edecek tedbirler konmuştur.

Buna nazaran, Noter teminat ak- çelerinden ve yıllık varidatların- dan münasip bir para ayrılarak bu- na noterlere tevdi olunan parala- rın faizleri de ilâve edilerek bu sermaye ile Ankarada bir (yardım sandığı) kurulacaktır.

Bu sandık; Noter ailelerine ö- lüm ve malûliyet halinde mûna- sip bir ikramiye verecektir.

Yaşları ilerliyen Noterler de va- zifelerinden ayrılmış sanduktan ist- ifade edeceklerdir.

Halkımızın tanzim ve tevsik işi- ne ragbetini çoğaltmak maksadile (Noter harçları) ziyadeleştirilme- miştir. Ancak yeni mevzuatımıza göre konması icap eden harçlar konmuştur.

Murakabeyi kolaylaştırmak ve hazine hukukunun ziyanına mey- dan vermemek üzere bundan son- ra harç pulları; dairede hıfzoluna- cak nushalar üzerine yapıştırıla- caktır.

Hasekide aylık tıbbî müsamere

Haseki kadın hastanesinde mun- tazaman yapılmakta olan aylık tıb- bî müsamere 14 Mayıs Cuma günü saat 1 de yapılacaktır. Bütün mes- lekdaşlar davetlidir.

Yaşayan her mahlûk o renklere boyanacak... O kademelere sırala- nacak... Her basamağın baş döndü- rücü derinliği, her rengin göz alıcı füsunu var. Velhasıl hayat bir baş dönmestir.. Alışabilene ne mutlu...

Seninle aramda kimbilir ne ruh, ne renk farkımız var. Muhakkak olan şu ki aynı kademede değı- liz. Gözlerimiz aynı renklerden zevk almıyor. İşte bütün bunlar; bütün bu gibi anlaşılmaz, anlatı- maz hadiseler sana uzun müddet- tenberi mektup yazmama mâni ol- yuyor.. Geçen mektubun yine bir çok nasihatler dolu bir teselli kol- lekisiyonu. Teşekkür.

Fakat bunlara benim için hiç de lüzum yok. Hayal kumaşının soluk atıklarına yaldızlı renkler katmak- tan ne zevk duyuyorsun? Dedim ya bütün bunlara artık ben uzagım.. bırak benim arkadaş! neşesiz de pek âla yaşanabiliyor. Her neyse.. so- numuz hayırlı olsun bunun için dua edelim. Sen ve ben..

Dostum;

Son mektubunda "yaşayış tarzını değıştirmezsen, beynine dolanan bedbin ve kara düşüncelerden sıy-

— Ben bilirim efendim... Demişti ben bilirim. Bizim ailedir. Şahap ağabeyim nasılsa çıkmıştır, senin amcanı unuttuğuna bir an ihtimal vermemiştim.

Onu yanında duran iki kişi ile tanıştırmıştı - bunlardan birisi Ga- libenin babası idi. Bir tüccar... Di- ğeri kaymakam rütbesinde bir za- bitti.

Rahmi amcanın hanımının kar- deşi...

Yenge hanım da tıpkı kocası gibi sevinmişti. Bu sevinç içindeye- mek, tabii bir neşe tufanı ile evi doldurmuştu. Sonra herkes, oda- larına çekilince, bir türlü uykusu gelmeyen Nazmi, balkona çıkmıştı.

O güzel tabiat. İşte bu balkon- dan seyrediyordu. Ve... bir ara gözlerini etrafında dolandırarak bir başka uykusuz insan aradı. Hiç, koskoca mahallede bu güzel- lige hayran, bir başkası olmaz olur mu idi?

Sağa baktı... ileride bir fabrika bacası, büyük, amma çok büyük bir marulun soyulmuş kökü gibi duruyordu. Gözüne başka bir şey ilişmedi.

Dağını sola çevirdi.

Yine deniz kıyısındaki ev sırası- nın en nihayetinde, takımı hizasından ayrılmış bir nefer gibi biraz ileri- de duran tek katlı bir binanın açık pencerelelerinden üç dört kafa gö- ründü.

(Devamı var)

RENKLER SOLARKEN

Edebi Roman: 7 — Yazan: H. Z. DIRMİL

da hiç sevmemişim.. Neden bilmem şimdi ona öyle bir sarıldım ki zaman insanın edebî zevkleri üzer- rinde de ne azım tahavvüller yaratı- yor.. henüz daha saçlarım kar yağmadan gelecek günlerimi gö- rüyör.. ve bundan derin bir haz da duyuyorum. Rabbim.. kimseyi renk- siz bir maziden mahrum etmesin..

Çünkü gelecek günler o kadar belirsiz.. onlara bel bağlamak o kadar feci ki bunun için herkeste benim gibi sabır ve tevekkül var mıdır bilmem... küçük Vildan bana kızmış.. hakkı var ya.. ağabeyinin ne vaziyette olduğunu bilemez.. o kütüphaneye faresini söyleyin büyü- düğü zaman yirttığı resimli kitap- larının hesabını soracağım..

İlk mektebe başlatmışsınız.. eğer erkek olsaydı mektebe hiç uğra- mamasını tavsiye ederim.. Onu

çoban.. yapın derdim.. fakat Allah daha doğarken eline ıstrabın çe- lengini işlemiş.. ne yapalım olan olacak.. Eskilerin dediği gibi.. Ya- zılan bozulmaz.. Her neyse büyü- sün bakalım.. selâmlar.. Hepinize selâmlar..

★

Azizim Münir;

Sana cevap vermek için başladım mektup bu dördüncü.. İki, üç hafta var ki sebep ve mahiyetini anıyamadığım meçhul bir sıkıntı içimi kemiriyor.. Elime ne kitap alabiliyorum ne kalem.. Başladığım her yazı yarım kalıyor..

Bitiremedikten veya yazamadık- tan sonra... Başlamamağı daha ha- yırlı buldum.

Vaziyetim hakkında ben de sen- den fazla birşey bilmiyorum ki yazayım..

Şimdilik hür, serbest dolaşıyo- rum.. İşte beni sıkan da bu yal.. Anladım herşeyin bir hududu ol- mah.. Aksi takdirde zevksizlik renksizlik başlıyor.. Hatırlar mısın mektepte iken geceleri bahçe di- varını aşarak sokağa kaçmak, ma- ceralı saatler yaşamak ne büyük arzularımızdı. Akşamın alaca ka- ranlığında demir parmaklıklara da- yanarak caddeden geçenele imre- nerek seyredirdik! - Ve bizi o dar çerçeveye bağlayan mektep nizam- larına ne lânetler yağdırdık! İşte düşünüyorum... Şimdi hürüm.. iste- diğim gibi gezeliyorum.. Karşıma- m yok.. Talimatnameler benim için de- ğil.. Ve artık o dar çerçevenin de- şarısındayım. Fakat neden bilmem; ben o günleri düşündükçe gözle- rim doluyor. Dedim ya, hudutsuz hürriyet; hudutsuz hürriyetsizlik kadar manasız; sevgük ve korkunç!

Rabbime yalvarıyorum.. kimseyi hürriyetlerinin dışına atmasın..İşte.. Mektubumu ez büz.. belki işine yarar hiç bir tarafını bulamıya- cak ve soğukluğuma kızacaksin..

Fakat elimde değil.. tuhaf ve

Şarkî Afrika İmparatorluğunun ilanı mühim hâdiselere sebep oluyor

İtalya büyük bir deniz kuvveti mi kuracak?

İtalya Şarkî Afrikadaki vaziyetini sağlamlamak mecburiyetinde

İtalya gazetelerinin neşriyatına göre bahri mahafili şimdiden tezgâhlara büyük gemiler koymak suretiyle İtalyanın denizlerdeki istikbalini takviye etmek arzusundadırlar

Şarkî Afrikada büyük bir imparatorluğa sahip olduğunu ileri süren İtalya bu imparatorluğu müdafaa için denizyollarını da i-cabında müessir surette korumak lâzım geldiği kanaatinde. Bundan iki ay evvel faşist medisinin içtimasında bu da uzun uzadıya konuşulmuş, her vasıtaya müracaatla kuvvetli bir donanma vü-cude getirmeğe karar verilmişti. İcabında Milletler Cemiyetine gü-venilerek büyük büyük harp ge-mileri yapmaktan geri kalınma-ya caktı. Habeşistanın böyle ele geçirilerek Şarkî Afrika imparatorlu-ğunun ilanı İtalyayı büyük bir deniz kuvveti vücade getirmeğe mecbur edecektir; deniyor. Bütün İ-talyan matbuatının son zamanlar-da yeniden ileri sürdüğü dava bu-dur. İtalyan matbuatı donanmanın öyle bir hale getirilmesi lüzumun-dan bahsediyor ki Faşist İtalyanın menafini nerede kurmak lâzım geli-yorsa derhal orada kuvvet ve tesirini gösterebilsin. Onun için İ-talyanın müstakbel donanması her şeyden evvel müessir bir harp kuvveti olmak zaruretindedir; diyor-lar.

Sonra İtalyanın kendi ticaret yollarını müdafaa vazifesi vardı. Yine İtalyan matbuatının neşriyatın-dan anlaşılan şu oluyor ki bir harp vukuunda İtalyanın denizdeki düş-manlarla dövüşürken kat'i muha-rebeyi kabul ederek müessir dar-beyi indirebilecek bir donanmaya ihtiyacı vardır. İtalyanın küçük gemileri ve bilhassa tahlebahirle-ri vardır ki bunlarla deniz muha-rebesinde düşmanını çok rahatsız edebilir. İtalyanlar bu kabil harp vasıtalarından elde edebilecekleri şeyleri düşünerek ümitli görün-üyorlar. Lâkin bunlarla harp bitiril-miş olmaz, hele düşmana kat'i dar-be hiç vurulamaz olduğunu da sak-lamıyorlar. Hafif gemilerin, tah-telbahirlerin beceremeyeceği bü-yük ve ağır şeyler vardır. Muhare-bede kat'i dabeyi indirecek gemi-ler başka türlü, başka cahta gemi-lelerdir. Onun için İtalya bilhassa şimdi, yani Şarkî Afrika impara-torluğunu ilan ettikten sonra ken-disine büyük büyük zırhlılar, hem sür'atli, hem de son derece kuvvet-li silahlarla mücehhez, müessir su-rette kendilerini müdafaa ve hi-maye edecek vasıtalarla malik ge-miler yaptırmak emelindedir. İşte ancak böyle gemilerle malik oldu-ğu zamandır ki müsavı seraiti ha-zız düşmanlarla boy ölçüşebilecek derecede addedilebilecektir.

İtalyan gazetelerinin neşriyatı-na göre İtalyanın bahri mahafili şimdiden tezgâhlara yeni bir takım büyük harp gemileri koymak su-retile İtalya kralığı ve Şarkî Afri-ka imparatorluğunun istikbalini müdafaa etmek fikrindedir.

Hatırladık ki 934 senesinde İ-talya beheri 35,000 ton hacminde i-ki büyük drifnot yaptırmak üze-re tezgâhlarında işe başlamıştı. O zaman İtalyan gazetelerinin neş-riyatından hatırdan kalan şudur ki bu iki büyük gemi o tarihten üç se-ne sonra denize indirildiği zaman İtalyanın Akdenizdeki İngiliz do-nanmasına faik bir donanma elde etmiş olacağının çok tekrar edil-miştir. Bu gemiler bu sene bitecek-tir. Fakat İtalyan gazetelerinin şu son günlerdeki neşriyatı-ki yukarı-ridanberi ondan bahsediyoruz- he-sapta yanlışlık yoksa sırasında 934 de tezgâha konduğu söylenen iki drifnavtan bahsedilmiyor. Eğer onlar yapılmış, bitmiş, artık deni-ze indirilerek merasim yapılmasına sıra gelmiş ise o başka. İtalyan bahriye mahafili anlaşılan şimdiye kadar elde mevcut olan deniz kuvveti ile değil, elde edilmesi lâzım gelen müstakbel kuvvet ile meş-gul oluyor.

Maamafih yine İtalyan gazete-

İtalya Başvekilini selâmlayan Trabluslular

lerinin neşriyatı sırasında görül-üyor ki istikbalde böyle kuvvetli bir donanmaya malik olmak için ne kadar arzu edilen bir şey olur-sa olsun böyle kusurları hakikat sahasına çıkacak şey ancak para-dır. Büyük saffı harp gemileri vü-cude getirmek için büyük masraf-lara göğüs germek hep paraya bağ-lıdır.

İtalyadaki büyük deniz tezgâh-larından hususî müessesat mahi-yetinde olanlar yeni bir kanunla artık devletin idaresine geçmiş bu-lunuyor. Sermayesi (100,000,000) lîretten aşağı olmayan tezgâhlara taallük ediyor: Cenevedeki Ansal-do, Odero, büyük tezgâhlardaki Adriatik gibi.

Bu yalnız böyle büyük tezgâh-lara münhasır değildir. Millî mü-dafaa vasıtalarını temin edecek di-ğer sanayi müesseseleri de bu ka-

nunun hükmüne tâbidir. Bu mües-seseler üzerinde de devletin idare ve murakabe hakkı konmuştur.

Görülüyor ki Şarkî Afrika im-paratorluğı İtalya arasındaki de-nizyollarının emniyeti ve bir gün tehlikeye girmemesi için büyük gayretler sarfına mecburdur. Fa-shist meclisi Martta toplandığı za-man Milletler Cemiyetine istina-den her vasıtaya müracaatla bu bü-yük işleri başarmaya karar ver-miştir. Habeşistanda mesgul bulundukları zaman İtalyan kadınları parmaklarındaki yüzükleri, kulak-larındaki küpeleri verdiler. O za-man da Milletler Cemiyetine mü-racaat ediliyordu. Aynı cemiyete müracaat devam ediyor demektir.

Hulâsa eğer hazine müsaade e-derse İtalya da büyük harp gemi-leri yapacak.

SİNEMA

BEYOĞLU

SARAY	: Dans devam ediyor. Patronum kocam...
TÜRK	: Bir Mayıs gecesi. 12 numaralı ekspres
MELEK	: Koronof incileri. Çapkın genç
İPEK	: Lorei Hardi serse-riyer kralı. Halk kahramanları
SAKARYA	: Güneş kralı.
YILDIZ	: Sevişmek arzusu. Adalar şarkısı
ÖMER	: Tamara Marinella
ALKAZAR	: Programı bildir-memiştir
TAN	: 9 uncu senfoni. Gö-nül istediğini gider
ŞİK	: Rus — Japon harbi. Kan kardeşler
ŞARK	: Singapur postası ve Altın toplanan kızlar. 1936 Atina Balkan olimpiyatları.
ASRİ	: Kadınlar gölü. Vahşiler hücum ediyor
SANCAK	: Kadınlar klübü (Eski Astorya)
CUMHURİYET	: Gökyüzü ateşler içinde. Cesur adam

İSTANBUL

FERAH	: Küçük prenses. Vahşilere karşı
MİLLİ	: Romeo ve Juliet
HİLÂL	: Bağdat bülbulü. Kim öldürdü
AZAK	: Küçük Lord ve Sefiiler

KÜÇÜK HABERLER

- ★ Muharrir Hüseyin Rahmi i-çin yakında Eminönü Halkevinde bir jübile yapılacaktır.
- ★ Bursa askeri lisesinde yeti-şenlere merasimle diplomaları ve-rilmiş ve bunlar Ankara'da Harbi-ye mektebine gitmek üzere i-ç u. şehrimize gelmişlerdir.
- ★ 9 mayısta İstiklâl Savaşında ölenler için İnönü'de bir ihtifal yapılmıştır.
- ★ Yurdumuzda iktisadi tetkik-ler yapmak üzere şehrimize gelen liman mütehasislerinden Nikola Ankaraya gitmiştir.
- ★ Mekteplerde beden terbiyesi derslerine ehemiyet verilecek ve bazı islahat yapılacaktır.
- ★ Şeker sanayimiz etrafın tet-kikle yapmak üzere iki Fransız mütehasısı gelmiştir.
- ★ Üniversitede bir radyografi ve Biofizik Enstitüsü açılacaktır.
- ★ Tac giyme merasimi için Lon-draya giden itfaiye müdürü İhsan, aynı zamanda Londra itfaiyesinde tetkikler yapacaktır.
- ★ ALEMDAR : Kasta - Diva. Bos-na sevdaları
- ★ HALK : Canavar avı. Kara adanın esrarı
- ★ KADIKÖY : Bakir delikanlı
- ★ HÂLE : Ösküdar
- ★ HÂLE : Gizli vesika
- ★ BAKIRKÖY : Program gönder-memiştir.

Belediyede Teşkilât

Bu teşkilâta nazaran ye-ni tahsil şubeleri açılacak

Vergiler alâkadarların ev-lerinden toplanacak

Belediye vergileri belediye re-simlerinin senesi içinde ve tak-sit müddetleri zamanında munta-zam ve tam olarak tahsil edilmesini temin etmek ve aynı zamanda yıl-lardanberi bakaya olarak kalan he-sapları tasfiye eylemek üzere ha-zıranda yeni ve mühim teşkilât ya-pacaktır.

Bu teşkilâta göre evvelâ Beledi-ye tahsil şubelerile bina ve arazi vergileri tahsil şubeleri birleştirile-cek ve bi mes'ul şefin idaresinde yeni tahsil şubeleri kurulacaktır. Bu şeflerin yanında biri Belediye, diğeri bina ve arazi vergileri için birer tahsil, birer de tahakkuk baş memurları bulunacaktır. Bu suret-le bütün Belediye vergi ve resim-leri bir elden idare edilecektir. Bu resim ve vergileri zamanında to-plamayanlar veya tahsilât ve tahak-kukatla uğaşanları takip etmeyen bas memur veya şefler şiddetle ce-zalandırılacaklardır.

Bundan başka bina ve arazi ver-gileri için halka yeni ve mühim kolaylıklar gösterilecektir. Bu ara-da mükelleflerin şubelere kadar sık sık taksit vemiye gelmekte güç-lük çektikleri görülmüş ve tahsil-dar usulünün bu vergiler için de kabulü kararlaştırılmıştır. Hazri-an-dan sonra Belediye yeniden 90 ka-dar tahsilât ve memur alacak, bun-lar muayyen zamanlarda mükel-lefleri dolaşarak bina ve arazi ver-gilerini alâkadarların evlerinden

İdhalât eşyasından hiç bir şey terk edilmeyecek

Gümrüklere tebliğ edilen yeni bir karara göre, gümrüğe gelen it-halât eşyasından hiç bir kısmı terk edilmeyecektir. Bir çok kim-seler getirdikleri mallardan be-ğendiklerini çıkarmakta ve eski, çürük veya bozulmuş bir çok eşya-yı da gümrüğe terketmekte idirler. Halbuki bu vaziyet gümrükleri masrafa sokmaktadır. Gümrük ida-releri bir çok para harcıyarak bu malları imha etmeye veyahut da sat-maya mecbur olmaktadır.

Mal sahipleri tarafından çürük veya beğenilmeyen kısımları gümrüğe terk edilmek istenirse mas-rafları sahiplerine ait olmak üzere bunlar imha edilecektir.

Vapur tarifeleri tetkik ediliyor

Dış memleketlere işleyen vapur kumpanyalarının tarifelerinin tet-kikine başlanmıştır.

Türk mallarını yabancı piyasa-lara taşıyan bu kumpanyaların, tatbik ettikleri nakliyat tarifeleri mukayeseli bir şekilde gözden ge-çirilmektedir.

İhracat mallarımızın daha ucuz naklini gözetin bu tetkiklerde, öte-denberi birlik halinde çalışan acen-talardan da bazı malûmat isten-miştir.

Hisse şayialı olan emlak hakkında yeni bir tamim

Hisse şayialı emlak hakkında Tapu Umum Müdürlüğünden alâka-darlara yeni bir tamim gel-miştir.

Buna nazaran; evvelce bir gay-ri menkulün şayia hissesi satıldıktan sonra diğer hissedarlarının ha-zır oldukları kanunî şefa hakkı ta-pu idarelerince şefilere tebliğ olun-makta idi.

Bu muamele; bir çok müşkülâtı mucip olduğundan bade tapu idarelerince tebligat yapılmıya-caktır. Hisselerini satan behemehâl şefa haber vermeye mecburdur.

1356 Hicri Seter	1353 Rumi Nisan
29	28

Yıl 1937, Ay 5, Gün 131, Hızır 6
11 Mayıs : Salı

Yağmur mevsimi sonları

Vakitler	Vağatı sa. d.	Ezanı sa. d.
Güneş	4 47	09 32
Öğle	12 10	4 55
İkindi	16 06	8 50
Akşam	19 16	12 00
Yatsı	21 03	1 48
İmsak	2 45	7 30

SPOR

İzmir erkek Lisesinin Bayramı

Pazar günü parlak bir şekilde yapıldı

İzmir, 10 (Hususi) — Dün erkek Lisesi Alsancak sahasında atletizm bayramı yapılmıştır. Sanada on bine yakın seyirci vardı. Mor ve sarıya ayrılan atletler arasındaki müsaba-kalar çok heyecanlı olmuştur. Mor-lar 72, Sarılar 64 puan aldılar.

İlby ve pari başkanı tarafından kazananlara madalyalar ve kupa'er verildi. Böylelikle genç atletlerimiz taltif edildiler ve alkışlandılar.

Davis kupası maçları

Paris 10 (A.A.) — Davis kupası için Fransa ile Norveç arasında yapılması mukarrer tenis maçı baş-lamıştır.

Fransa şimdiye kadar 3-0 galib-tir. Ve üçüncü devreye işler ek-mek hakkını kazanmıştır.

Fransız ekibi Çekoslovakya-Po-lonya maçının galibi ile karşılaşa-caktır.

Münich 10 (A. A.) — Davis ku-pası maçının neticeleri:

Almanya Avusturyaya 5 - 0 ga-lip gelmiştir.

Erzincanda at yarışları

Erzincan 10 (Hususi) — Dün halkevleri namına tayyare alanında at yarışları ve cirit oyunları yapıldı. 1000 metre tay koşusuna 5 hayvan girdi. Muhlis Potur'un Yıldırım'ı birinci, Ahmet Başak'ın Yıldız'ı ikinci, Kerim Altınbileğin Suna'sı üçüncülüğü aldı.

1800 metre sürat koşusuna 6 hay-van girdi. Suni'nin Levendi birin-ci, Refi Önerin Veziri ikinci, Sad-rinin Kamberi üçüncülüğü kazandı.

2600 metre mukavemet koşusuna 5 hayvan girdi. Refi Önerin Vezir'i birinciliği, İsmail Ayman'ın Suzan'ı ikinciliği, Akın'ın sakar'ı üçüncülü-ğü kazandı.

İSTANBUL

Ticaret ve Zahire Borsası
10 / 5 / 937

FIATLAR

CİNSİ	Aşağı	Yuka.
Buğday yumuşak	6 22	6 25
" sert	6 21	6 24
Yapak Anadolu	5 2	—
Mısır beyaz	—	—
" sarı	5 2	5 5
Arpa Anadolu	3 38	4 5
" Kars	4 15	—
Çavdar Anadolu	4 25	4 30
" Trakya	4 20	—
Afyon ince	570	580
Peynir beyaz	25	29 15
" kaşar	47 20	55
Tiftik mal	—	—
" deri	—	—
Yapak Anadol	—	—
Z. yağ ekstra	—	—
Pamuk yağı	—	—

GELEN

Buğday	1260	ton
İç fındık	8	"
Susam	—	"
Çavdar	105	"
Arpa	45	"
Mısır	144	"
Pamuk	36	"
Keten tohumu	—	"
Nohut	15	"
Un	46	"
Kepek	—	"
Fasulye	38	"
Tiftik	89	"
Beyaz peynir	—	"
Pamukyağı	—	"
Kaşar	—	"

GİDEN

Razmol	—	ton
Arpa	—	"
Tiftik	—	"
Kil	—	"
Afyon	—	"
Çakal	—	"
Sansar	—	"

DIŞ FIATLAR

Buğday : Liverpool	6,45	Kr.
" : Şikago	5,87	"
" : Vinipek	6,01	"
Arpa : Anvers	5,30	"
Mısır : Londra	3,73	"
Keten T :	8,07	"
Fındık G : Hamburg	88,03	"
" L :	88,03	"

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Öğle neşriyatı:
12.30 Plâkla Türk musikisi.
12.50 Havadis. 13.05 Muhtelif plâk neşriyatı. 14.00 Son.

Akşam neşriyatı:

Saat 17.00 İnkılâp dersleri Üni-versiteden naklen Yusuf Kemal Tengirşenk tarafından, 18.30 Plâkla dans musikisi. 19.25 konferans Emin-önü Halkevi neşriyat kolu namına Nusret Safa, 19.50 Konferans: Spor fevaidi hakkında Bay Sami Karay-el tarafından, 20.00 Pelma ve ar-kadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.30 Bay Ömer Rıza tarafından arapça söylev 20.45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tara-fından Türk musiki ve halk şarkı-ları: Saat ayarı, 21.15 orkestra, 22.15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22.30 Plâkla solo'lar, opera ve eperet parçaları. 23.00 Son.

BORSA - PİYASA

10-5-937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	624,50	625.
Nevyok	0,7904	0,7895
Paris	17,595	17,70
Milâno	15,0136	15,0080
Brüksel	4,6814	4,6775
Atina	87,51	87,44
Cenevre	3,455	3,4525
Sofya	64,0512	64.
Amsterdam	1,4395	1,4384
Prag	22,6870	22,6688
Viyana	4,2130	4,2096
Madrid	13,8510	13,84
Berlin	1,9662	1,9650
Vargova	4,1680	4,1650
Budapeşte	3,9792	3,9760
Bükreş	107,6360	107,52
Belgrat	34,9475	34,32
Yokohama	2,7510	2,7486
Moskova	24,15	24,1675
Stokholm	3,1060	3,1036

PARALAR

	Alış	Satış
1 Sterlin	626,	626,
1 Dolar	123,	126,
20 Frank	110,	114,
20 Lîret	120,	125,
20 Bel Frangı	80,	84,
29 Drahmi	19,	22,
20 Is. Frangı	570,	575,
20 Leva	20,	23,
1 Florin	63,	66,
20 Kron Çek	70,	75,
1 Şilin Avus-Pezeta	23,	23,
1 Mark	25,	28,
1 Zloti	20,	23,
1 Pengo	21,	24,
20 Ley	12,	14,
20 Dinar	52,	52,
Yen	—,	—,
1 Kron İsveç	30,	32,
1 Altın	1059,	1060,
1 Banknot	253,	254,

ESHAM

	Açılış	Kapanış
İş Bankası Mli.	—	—
" N.	—	—
" Ha.	—	—
Anadolu şm.	—	—
yüze 50 Peşin	—	—
Anadolu şm.	—	—
yüzde 60 Va.	—	—
Anadolu şm.	—	—
100 de 100	—	—
Asian çimento	—	—
Merkez Bao.	—	—

İSTIKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I.P.	—	—
" " I V.	20,60	20,50
" " II V.	—	—
" " III V.	—	—
" " III V.	—	—
Ergani	95,—	95,—
Sivas Erzu. I	96,—	96,—
" " II	—	—
" " III	—	—
Şark şm.	—	—
Yüzde 5 Hazi.	—	—
" 2 "	—	—

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu P. I	—	—
" Va. I	40,—	39,90
" P. II	—	—
" Va. II	40,—	39,90
" P. III	—	—
" V. III	—	—
" Mimes.P.	—	—
" " V.	—	—

